

NACRT

PRIJEDLOG
ZAKONA O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU
I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 41/2001-pročišćeni tekst i broj 55/2001).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

1. Ocjena stanja

Prijedlog Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja proizlazi iz potrebe uređenja područja proizvodnje i trgovine poljoprivrednim sjemenom (žitarica, krmnog bilja, uljarica i predivog bilja, repa, povrća i krumpira), poljoprivrednim sadnim materijalom (voćni sadni materijal, sadni materijal vinove loze, presadnice povrća te sadni materijal ukrasnog bilja), kao i iz potrebe uređivanja sustava priznavanja sorti poljoprivrednog bilja na način koji će omogućiti nesmetano stvaranje novih domaćih i novostvorenih sorti zemalja članica Zajednice i njihovo uvođenje u proizvodnju, a da se pri tome osigura očuvanje oplemenjivačkih prava u cijelom lancu od proizvodnje sjemena do njegove prodaje.

Sveukupno gledano odredbama ovoga Zakona krajnji cilj je uređivanje sustava za osiguranje nesmetanog snabdijevanja tržišta poljoprivrednim reprodukcijским sjemenskim i sadnim materijalom za proizvodnju hrane.

Od osamostaljenja Republike Hrvatske prvi zakon koji uređuje ovo područje donio je Hrvatski Sabor krajem 1997. godine i to kao Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja. Prije donošenja tog Zakona ovo područje je bilo uređeno zakonom koji je bio preuzet iz bivše države. U vrijeme donošenja bio je to prije svega pokušaj uređivanja naše regulative u sjemenarstvu i rasadničarstvu bez izravnog povezivanja sa odredbama i regulativom EU. Pri tome područje sjemenarstva bilo je u većem dijelu uređeno u skladu sa OECD shemama, pa je kao takvo u svojoj osnovi bilo usklađeno sa praksom i odredbama 7 direktiva. Međutim područje rasadničarstva je u znatnom dijelu bilo neusklađeno, a ponajprije u dijelu proizvodnje presadnica povrća, sadnog materijala ukrasnog bilja te potom voćnog i loznog sadnog materijala. U dijelu sustava priznavanja također je bilo znatnih neusklađenosti, pri čemu su se pitanja priznavanja mijenjala i u EU, te je to rezultiralo stanjem da se značajan dio novostvorenih domaćih sorti treba ponovno preispitati kroz DUS ispitivanja, kako bi se utvrdilo da li udovoljavaju kriteriju različitosti, ujednačenosti i postojanosti od drugih priznatih sorti.

Slijedom toga dosadašnji Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja morao je biti postupno mijenjan kako bi se izvršilo potrebno usklađenje sa direktivama EU. U cilju daljnjeg približavanja prakse i zakonodavstva u sjemenarstvu, rasadničarstvu i priznavanju sorti tijekom 2003. godine izvršene su izmjene i dopune osnovnog teksta Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja. Kako je područje koje uređuje ovaj Zakon vrlo široko

izvršene izmjene i dopune u 2003. godini nisu mogle u cjelini obuhvatiti sve odredbe relevantnih EU direktiva, već su se bile ograničile na djelomične izmjene koje su pored normativnih odredbi zahtijevale i složenije organizacijsko tehničke prilagodbe u sustavu sjemenarstva i rasadničarstva u Hrvatskoj. Tim izmjenama uređen je dio sustava sjemenarstva, a ujedno izvršene su izmjene i u sustavu priznavanja sorti te su se ti dijelovi približili europskom sustavu. Međutim, ukupno gledano za cjelovito usklađenje u tekstu postojećeg Zakona trebalo bi izvršiti znatne promjene te je stoga ocijenjeno da je primjerenije predložiti novi tekst Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja kao temelj za postupno, cjelovito usklađenje sa direktivama EU.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim Zakonom

Prijedlogom novoga Zakona o sjemenu sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja provodi se daljnji nastavak usklađenja hrvatskog zakonodavstva sa europskim posebno sa dijelom temeljnih direktiva koje uređuju ovo područje, a to su:

- Direktiva Vijeća br. 66/401/EEZ o trgovanju sjemenom krmnog bilja, sa izmjenama;
- Direktiva Vijeća br. 66/402/EEZ o trgovanju sjemenom žitarica, sa izmjenama;
- Direktiva Vijeća br. 68/193/EEZ o trgovanju materijalom za vegetativno razmnožavanje loze sa izmjenama;
- Direktiva Vijeća br. 92/33/EEZ o trgovanju reprodukcijaskog i sadnog materijala presadnica povrća osim sjemena, sa izmjenama;
- Direktiva Vijeća br. 92/34/EEZ o trgovanju reprodukcijaskog materijala i voćnih sadnica, namijenjenih za proizvodnju voća, sa izmjenama;
- Direktiva Vijeća br. 98/56/EZ o trgovanju reprodukcijaskog materijala ukrasnih biljaka, sa izmjenama;
- Direktiva Vijeća br. 2002/53/EZ o zajedničkom katalogu sorti sa izmjenama;
- Direktiva Vijeća br. 2002/54/EZ o trgovanju sjemenom repe, sa izmjenama;
- Direktiva Vijeća br. 2002/55/EZ o trgovanju sjemenom povrća, sa izmjenama;
- Direktiva Vijeća br. 2002/56/EZ o trgovanju sjemenskim krumpirom, sa izmjenama;
- Direktiva Vijeća br. 2002/57/EZ o trgovanju sjemenom uljarica i predivog bilja, sa izmjenama.

Predloženim Zakonom u njegovim temeljnim odredbama nastojalo se jasnije urediti područje primjene zakona, kako bi se zagarantiralo podizanje kvalitete poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala i njegovo slobodno kretanje na tržištu te kako bi se udovoljilo zahtjevu usklađenja. Pri tome se danom stupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji poljoprivrednom reprodukcijaskom materijalu podrijetlom iz Europske unije, koji udovoljava navedenim direktivama, daje pravo trženja na hrvatskom tržištu bez ograničenja. Isto tako osigurano je slobodno kretanje poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala i za ostale vrste bilja koje nisu uređene ovim direktivama ako u Europskoj uniji ne postoje uvjeti i ograničenja za njihovo trgovanje, a propisani su u hrvatskom zakonodavstvu. Takav poljoprivredni reprodukcijaski materijal može se bez ograničenja tržiti na hrvatskom tržištu.

U tom dijelu je u prijedlogu novoga Zakona, a u odnosu na dosadašnji Zakon, izbačeno uređivanje proizvodnje i prometa micelija jestivih i ljekovitih gljiva, budući da to

područje u EU nije regulirano te se time miceliju gljiva podrijetlom iz Europske unije treba zajamčiti slobodno trženje na hrvatskom tržištu bez ograničenja. Odnosno, ako bi u hrvatskom zakonodavstvu to područje regulirali i postavili određene uvjete to bi moglo vrijediti samo za micelij koji je proizveden u Hrvatskoj i trže ga domaći proizvođači. Time bi domaći proizvođači micelija gljiva bili dovedeni u uvjete tržišnog ograničavanja, koji bi vrijedili samo za njih, a ne i za micelij gljiva ostalih europskih proizvođača. Nadalje, ovim Zakonom kroz prijelazne i završne odredbe osigurava se jednakopravni status proizvođaču i sjemenu i sadnom materijalu podrijetlom iz Europske Unije kao proizvođaču i robi kao da je domicilnog podrijetla. Držeći da je domaćim proizvođačima opravdano osigurati što konkurentniji položaj, novim Zakonom izvršena su ovakva usklađenja i u području proizvodnje sjemena i sadnog materijala.

U dijelu izgradnje sustava prijedlogom novoga Zakona definiraju se nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva kao središnjeg tijela državne uprave nadležnog za provođenje ovoga Zakona, a ujedno ovlašćuje se Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo kao ovlašteno središnje tijelo za provođenje postupka certifikacije za sjeme i sadni materijal te niza ostalih vezanih poslova iz područja sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja sorti poljoprivrednog bilja.

U dijelu u kojem se uređuje proizvodnja i trgovanje sjemenom izvršeno je povezivanje i usklađenje sa odredbama sedam direktiva EU, te se reguliraju temeljna pitanja proizvodnje, certifikacije, načina i uvjeta certifikacije za sjeme pojedinih vrsta bilja, te uvjeti pakiranja, plombiranja i označavanja sjemena i konačno stavljanje na tržište i uvoz.

U dijelu prijedloga novoga Zakona, kojim se uređuje područje sadnog materijala, izvršene su najveće promjene u odnosu na dosadašnji Zakon. Naime, ovo područje dosadašnjim Zakonom nije bilo primjereno uređeno, posebno u dijelu proizvodnje presadnica povrća i proizvodnje sadnog materijala ukrasnog bilja, a značajnim dijelom i u dva iznimno bitna segmenta, kao što su proizvodnja i promet voćnog sadnog materijala i sadnog materijala vinove loze. Prijedlogom novoga Zakona ovo područje uređeno je na način da se za sav sadni materijal cjelovito uređuje pitanje proizvodnje i trgovine i to u skladu sa četiri temeljne direktive koje uređuju to područje u EU.

Ovim prijedlogom Zakona kao treći bitni segment uređeno je područje priznavanja sorti poljoprivrednog bilja i formiranje Sortne liste. U tom dijelu izvršeno je nužno usklađenje sa Direktivom Vijeća 2002/53/EZ o zajedničkom katalogu sorti i ukupnim sustavom priznavanja novih biljnih sorti, koji se temelji na DUS ispitivanjima (različitosti, ujednačenosti i postojanosti) i VCU ispitivanjima (utvrđivanje gospodarskih svojstava). Kao bitnu pojedinost ističemo da je novim prijedlogom Zakona rješavano pitanje usklađenja sa Zajedničkom sortnom listom Zajednice i prijelaz u trenutku pridruživanja te se predlaže formiranje tri sortne liste i to: Sortne liste Republike Hrvatske, Nacionalne sortne liste i Preporučene sortne liste. Sortnom listom Republike Hrvatske vrši se usklađenje sa načinom priznavanja sorti i upisom sorti u Zajedničku sortnu listu Zajednice. Sorte koje se uključe u Sortnu listu Republike Hrvatske bit će istodobno i na Zajedničkoj sortnoj listi Zajednice i obrnuto. Nacionalna sortna lista predstavlja listu domaćih novostvorenih i starih udomaćenih i zatečenih sorti, koje su dosada bile na Sortnoj listi i uvrštene su sukladno uvjetima koje je predviđao dosadašnji Zakon. Međutim, sve te sorte nisu prošle propisani postupak ispitivanja za uvrštavanje na Sortnu listu Republike Hrvatske. Stoga, a kako bi se osiguralo prijelazno razdoblje u pregovorima sa EU za korištenje tih sorti, te kako bi se u okvirima ovoga Zakona prevladalo pitanje njihovoga postupnog uključivanja u Sortnu listu Republike Hrvatske,

novim Zakonom se uvodi Nacionalna sortna lista, koja se formira od novostvorenih domaćih sorti te zatečenih domaćih i udomaćenih sorti te se tim sortama daje pravo trženja i proizvodnje. Isto tako formirana Nacionalna sortna lista bit će predmet pregovora za koje će Republika Hrvatska tražiti prijelazno razdoblje za domaće sorte. Nadalje, novim Zakonom predlaže se i uvođenje treće liste, a to je Preporučena sortna lista. Ova sortna lista formira se prije svega od sorata za koje se u posebnim ispitivanjima utvrdi da su u agroekološkim uvjetima Republike Hrvatske posebno pogodne za uzgoj, kako sa aspekta kvalitete tako i sa aspekta prinosa, otpornosti na bolesti i dr.

U pogledu nadzora nad provođenjem ovoga Zakona nadležnost kontrole uvoza dodijeljena je fitosanitarnoj inspekciji, a kontrola poljoprivrednog reprodukcijskog materijala na tržištu poljoprivrednoj inspekciji.

U prelaznim i završnim odredbama u značajnom dijelu se rješavaju pitanja slobodnog kretanja roba i izjednačavanja položaja proizvođača podrijetlom iz EU sa proizvođačima u Republici Hrvatskoj, te prijelaz iz sustava dosadašnjeg Zakona u sustav prema novom Zakonu u pogledu trženja robe.

Sama primjena Zakona odgođena je za 1. siječnja 2008. godine, s ciljem postupnog prelaska i izgradnje sustava kako zahtjeva ovaj Zakon, a posebno stoga što se određenim tijelima mijenjaju nadležnosti, a isto tako proširuje se dosadašnji okvir poslova Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo koji:

- kao centralno certifikacijsko tijelo gubi poslove nadzora sadnog materijala iz uvoza;

- dobiva nove poslove nadzora dobavljača, kao preduvjet izdavanja certifikata. Ovaj posao traži znatniji tehnički i stručni angažman, jer se dosadašnja djelatnost Zavoda proširuje i organizacijski je zahtjevnije provođenje nadzora sjemena, koji sada uključuje i postupke dorade sjemena, gdje se do sada nije provodio.

- u sustavu priznavanja sorti Zavod sada vodi cjelokupni postupak od ispitivanja do izdavanja rješenja i vođenja sortnih lista.

Fitosanitarna inspekcija koja se ustrojava po Zakonu o biljnom zdravstvu, koji je donijet u svibnju 2005. godine, preuzet će sve poslove iz nadležnosti koji su znatno prošireni u 2006. godini, a poslove kontrole uvoza sjemena i sadnog materijala iz ovoga Zakona, koji je vrlo obiman, fitosanitarna inspekcija prema ovom Zakonu mogla bi preuzeti tek od 2008. godine.

U normativnom pogledu, a obzirom da se znatan dio odredbi direktiva odnosi na tehničke i stručne zahtjeve, ovaj dio normi je izuzet iz prijedloga novoga Zakona te se prijenosom ovlaštenja na nadležnog ministra predviđa detaljno uređenje naknadnim podzakonskim aktima svih tehničkih pitanja. Time će i cjelovito usklađenje sa direktivama iz ovoga područja formalno biti završeno nakon izrade pravilnika.

3. Posljedice koje će iz donošenja Zakona proisteci

Prihvatanjem prijedloga novoga Zakona uklonila bi se neusklađenost našeg zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije u segmentu sjemenarstva i rasadničarstva te priznavanja novih sorti poljoprivrednog bilja, a posebno u dijelu proizvodnje, nadzora, označavanja i stavljanja na tržište presadnica povrća, voćnih i loznih sadnica, te reprodukcijskog materijala ukrasnog bilja. Na taj način obavljanje poslova u području sjemenarstva i rasadničarstva te priznavanja novih sorti poljoprivrednog bilja bilo bi uređeno i usklađeno s uvjetima i mjerilima koja vrijede u

zemljama Europske unije. Konačno usklađivanje provest će se kroz donošenje odgovarajućih podzakonskih propisa.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Usvajanjem ovoga Zakona, neće biti potrebna izdvajanja posebnih financijskih sredstava za njegovo provođenje. Predložene odredbe Zakona ne predviđaju posebne aktivnosti koje već do sada nisu postojale i koje bi dodatno opterećivale bilo proračun bilo krajnje korisnike.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbama članaka 159. i 161. Poslovnika Hrvatskog Sabora («Narodne novine» br. 62/02, 41/02, 91/03, 58/04) predviđena je mogućnost da Zakon može biti donesen po hitnom postupku ako to, između ostalog, zahtijevaju osobito opravdani državni razlozi. Imajući u vidu, da ovaj prijedlog Zakona predstavlja usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije te da je donošenje istog predviđeno Planom provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA S OBRAZLOŽENJEM

ZAKON O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje proizvodnja, stavljanje na tržište i uvoz poljoprivrednog reprodukcijskog materijala, priznavanje sorti poljoprivrednog bilja, upis sorti poljoprivrednog bilja u sortne liste, održavanje sorti poljoprivrednog bilja, nadležnost pojedinih tijela u poslovima iz ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona, inspekcijski nadzor kao i druga pitanja od značenja za provedbu jedinstvenog sustava poljoprivrednog sjemenarstva i rasadničarstva.

(2) Na proizvodnju, stavljanje na tržište i uvoz genetski modificiranog poljoprivrednog reprodukcijskog materijala te priznavanje sorti genetski modificiranog poljoprivrednog reprodukcijskog materijala, primjenjuju se i odredbe Zakona o genetski modificiranim organizmima („Narodne novine“ broj 70/05) te posebnih propisa koji reguliraju ovo područje.

Članak 2.

(1) Ovaj Zakon primjenjuje se na poljoprivredni reprodukcijski materijal slijedećih skupina i vrsta bilja:

-žitarice, repe, krumpir, krmno bilje, uljarice i predivo bilje, povrće, voće, vinovu lozu i ukrasno bilje;

-poljoprivredni reprodukcijski materijal drugih skupina i vrsta bilja, koje nisu uključene prema podstavku 1. ovoga stavka, ako je proizveden i stavlja se na tržište na području Republike Hrvatske.

(2) Ovaj Zakon ne primjenjuje se na :

-poljoprivredni reprodukcijski materijal namijenjen izvozu u treće zemlje;

-poljoprivredni reprodukcijski materijal koji je proizveden u državi članici Zajednice i stavlja se na tržište Republike Hrvatske, a ne pripada vrstama bilja iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka.

(3) Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva (u daljnjem tekstu: ministar) pobliže će propisati vrste bilja iz stavka 1. ovoga članka na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

Članak 3.

U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju slijedeća značenja:

1. *Poljoprivredni reprodukcijski materijal* je poljoprivredno sjeme i poljoprivredni sadni materijal bilo kao sjeme, cijele biljke ili njihovi dijelovi kada se koriste za umnažanje i proizvodnju poljoprivrednog sjemena, za sjetvu ili sadnju s ciljem proizvodnje poljoprivrednog bilja.

2. *Poljoprivredno sjeme* (u daljnjem tekstu: sjeme) jesu generativni i vegetativni dijelovi poljoprivrednog bilja koji služe za umnažanje i proizvodnju poljoprivrednog

bilja.

3. *Poljoprivredni sadni materijal* (u daljnjem tekstu: sadni materijal) obuhvaća reproduksijski sadni materijal, sadnice, presadnice povrća i ukrasno bilje osim šumskog sadnog materijala.

4. *Reprodukcijski sadni materijal* je sjeme za proizvodnju podloga, sjemenjaci, vegetativne podloge, korjenjaci, korjenovi izdanci, vriježe, cijepljene podloge, pupovi, zrele i zelene reznice, plemke i meristem koji potječu od matičnih biljaka.

5. *Sadnica* je jednogodišnja ili višegodišnja biljka namijenjena uzgoju voća, vinove loze i hmelja, sadnji ili presađivanju.

6. *Presadnica povrća* je biljni materijal dobiven generativnim ili vegetativnim putem, a služi za proizvodnju povrća.

7. *Ukrasno bilje* čini sjeme, lukovice, gomolji, rizomi, presadnice i sadnice cvijeća i ostalog ukrasnog bilja.

8. *Sorta poljoprivrednog bilja* (u daljnjem tekstu: sorta) skupina je biljaka unutar najniže botaničke sistematske jedinice koja se odlikuje izražajnošću svojstava određenog genotipa ili kombinacije genotipova, razlikovanjem od bilo koje druge sorte prema barem jednom od navedenih svojstava, te kao cjelina ostaje nepromijenjena nakon umnažanja ili na kraju svojstvenog ciklusa umnažanja.

9. *Kategorija* je određen stupanj kvalitete poljoprivrednog reproduksijskog materijala.

10. *Partija* je određena količina ili broj jedinica poljoprivrednog reproduksijskog materijala koja se prepoznaje po ujednačenosti sastava i po podrijetlu.

11. *Sjemenska mješavina* je mješavina sjemena različitih vrsta i sorti.

12. *Sitna pakiranja* su pakiranja sjemena određenih vrsta bilja određene maksimalne težine.

13. *Oplemenjivač sorte* (u daljnjem tekstu: oplemenjivač) je fizička ili pravna osoba koja je kroz oplemenjivački proces stvorila novu sortu.

14. *Oplemenjivačko pravo* je pravo koje proizlazi iz Zakona o zaštiti biljnih sorti («Narodne novine» broj 131/97, 62/00).

15. *Dobavljač* je pravna osoba sa sjedištem ili fizička osoba sa prebivalištem u Republici Hrvatskoj koja se bavi jednom od slijedećih djelatnosti: oplemenjivanje, održavanje, proizvodnja, dorada, stavljanje na tržište i uvoz poljoprivrednog reproduksijskog materijala.

16. *Održivač sorte* je pravna ili fizička osoba koja održava sortu.

17. *Uzorkivač sjemena* je fizička osoba ovlaštena za uzorkovanje sjemena.

18. *Laboratorij* je pravna osoba ovlaštena od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za obavljanje poslova analize kvalitete poljoprivrednog reproduksijskog materijala i izdavanje izvješća.

19. *Stavljanje na tržište* je prodaja, držanje s ciljem prodaje, ponuda za prodaju i svako raspolaganje, opskrba ili prijenos poljoprivrednog reproduksijskog materijala na treće osobe s ciljem komercijalnog korištenja uz naknadu ili bez nje. Isporuka nadležnim tijelima za ispitivanje i kontrolu te dobavljačima na doradu, ako dobavljači koji dorađuju poljoprivredni reproduksijski materijal ne steknu pravo vlasništva nad isporučenim materijalom, ne smatra se stavljanjem na tržište.

20. *Uvoz* poljoprivrednog reproduksijskog materijala je njegov unos na carinsko

područje Republike Hrvatske, osim unošenja radi provoza.

21. *Nadležno tijelo* je središnje tijelo državne uprave, ustanova te pravna i fizička osoba ovlaštena za obavljanje određenih djelatnosti po ovom Zakonu i nadležne pravne ili fizičke osobe ovlaštene za poslove koji su premet ovoga Zakona u trećim zemljama.

22. *Certifikacija* je postupak potvrđivanja poljoprivrednog reprodukcijskog materijala kroz provođenje stručnog nadzora ili nadzora pod stručnom kontrolom i izdavanje certifikata o sjemenu, odnosno certifikata o sadnom materijalu.

23. *Banka biljnih gena* je mjesto čuvanja, opisivanja, sakupljanja, uporabe i održavanja biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu.

24. *Biljni genetski izvor* je svaki biljni ili genetski materijal koji ima aktualnu ili potencijalnu vrijednost za hranu ili drugu uporabu u poljoprivredi.

25. *Treće zemlje* su sve zemlje iz kojih se uvozi poljoprivredni reprodukcijski materijal u Republiku Hrvatsku.

26. *Države članice Zajednice* su države članice Europske Unije.

27. *DUS* je postupak utvrđivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti novih biljnih sorti u svrhu stjecanja oplemenjivačkog prava i priznavanja sorti poljoprivrednog bilja.

28. *UPOV* je Međunarodna organizacija za zaštitu novih biljnih sorti.

29. *Stručni nadzor* je postupak kontrole poljoprivrednog reprodukcijskog materijala koji provodi Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo (u daljnjem tekstu: Zavod) radi izdavanja certifikata.

30. *Nadzor pod stručnom kontrolom* je postupak kontrole poljoprivrednog reprodukcijskog materijala koji provode pravne ili fizičke osobe pod stručnom kontrolom Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo.

31. *Stručna kontrola* je provjera dobavljača koju provodi Zavod u postupku kontrole vlastite proizvodnje poljoprivrednog reprodukcijskog materijala.

32. *Zajednička sortna lista* Zajednice je katalog sorti poljoprivrednog reprodukcijskog materijala kojeg čine sorte koje su priznate i uvrštene u sortne liste pojedinih država članica Zajednice.

33. *Neprofesionalni krajnji korisnik* je fizička ili pravna osoba koja nije profesionalno uključena u proizvodnju ili prodaju sjemena i/ili sadnog materijala.

34. *In situ* je čuvanje genetskog materijala u ekosustavu ili prirodnom staništu ili u kultiviranom (on-farm) okruženju gdje se primjerci uzgajaju u ograničenom broju.

35. *In vitro* je uzgoj bilja u definiranim okolinskim uvjetima.

Članak 4.

(1) Poslove iz područja sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja sorti obavlja Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo, ustanova koju je osnovala Vlada Republike Hrvatske.

(2) Temeljem ovoga Zakona, Zavod obavlja slijedeće poslove i zadaće:

- certifikacija sjemena i sadnog materijala, kroz postupak stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom, doradom, odnosno proizvodnjom, pakiranjem, plombiranjem i označavanjem sadnog materijala;

- priznavanje sorti žitarica, uljarica i predivog bilja, repa, krmnog bilja i krumpira,

povrća i ukrasnog bilja i vinove loze;

-nadzor nad radom ovlaštenih laboratorija;

-nadzor nad radom ovlaštenih uzorkivača;

-nadzor nad radom ovlaštenih održivača sorti;

-očuvanje biljnih genetskih izvora poljoprivrednog bilja;

-provjere postojanja uvjeta za upis u upisnike, laboratorija, održivača sorta i uzorkivača sjemena;

-upis i vođenje Sortne liste poljoprivrednog bilja Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Sortna lista Republike Hrvatske), Nacionalne sortne liste i Preporučene sortne liste;

-upis i vođenje Upisnika održivača sorti.

(3) Poslove iz područja priznavanja sorti voćnih vrsta obavlja Zavod za voćarstvo ustanova koju je osnovala Vlada Republike Hrvatske.

(4) Ministar može na prijedlog Zavoda ovlastiti i druge fizičke osobe za obavljanje stručnog nadzora.

(5) Radi praćenja učinkovitosti i stanja u sjemenarstvu i rasadničarstvu, o obavljanju poslova iz svoje djelatnosti, zavodi su dužni najmanje jednom godišnje izvijestiti Ministarstvo.

Članak 5.

(1) Za praćenje razvitka poljoprivrednog sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja sorti, za davanje službenih mišljenja i prijedloga o ovom području, u Ministarstvu se osnivaju:

1. Povjerenstvo za poljoprivredno sjemenarstvo;

2. Povjerenstvo za poljoprivredno rasadničarstvo;

3. Povjerenstvo za priznavanje sorti ratarskog bilja, povrća i ukrasnog bilja;

4. Povjerenstvo za priznavanje sorti voćnih vrsta;

5. Povjerenstvo za priznavanje sorti vinove loze;

6. Povjerenstvo za biljne genetske izvore.

(2) Povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka osniva i njihova predsjednika, članove i tajnika imenuje ministar, rješenjem koje se objavljuje u »Narodnim novinama«.

(3) Ministar može osnovati i druga radna tijela radi rješavanja specifičnih poslova iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 6.

(1) Očuvanje biljnih genetskih izvora Republike Hrvatske provodi se kroz sustav banaka biljnih gena poljoprivrednog bilja.

(2) Način rada i uređenje sustava očuvanja biljnih genetskih izvora iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 7.

(1) U obavljanju poslova sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja sorti, Ministarstvo

vodi slijedeće upisnike:

1. Upisnik dobavljača poljoprivrednog sjemena (u daljnjem tekstu: Upisnik dobavljača sjemena);
2. Upisnik dobavljača poljoprivrednog sadnog materijala (u daljnjem tekstu: Upisnik dobavljača sadnog materijala);
3. Upisnik laboratorija za kontrolu kvalitete poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala (u daljnjem tekstu: Upisnik laboratorija);
4. Upisnik uzorkivača sjemena (u daljnjem tekstu: Upisnik uzorkivača).

(2) U upisnike dobavljača iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka ne upisuju se dobavljači sjemena i sadnog materijala koji se bave isključivo stavljanjem na tržište sjemena i sadnog materijala na način da ga samo distribuiraju i prodaju u originalnom pakiranju, te proizvođači sadnog materijala koji ga proizvode i stavljaju na tržište u skladu sa člankom 44. ovoga Zakona.

(3) Prilikom upisa u upisnike iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka dobavljači se registriraju za obavljanje pojedinih djelatnosti u proizvodnji i stavljanju na tržište poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala.

(4) U upisnike iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka dobavljači se mogu registrirati za:
- oplemenjivanje, održavanje sorti, proizvodnju, doradu, uvoz i stavljanje na tržište sjemena u Upisnik dobavljača sjemena;
- oplemenjivanje, održavanje sorti, proizvodnju, uvoz i stavljanje na tržište sadnog materijala u Upisnik dobavljača sadnog materijala.

(5) Uvjete kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe za upis u upisnike iz stavka 1. ovoga članka i registraciju pojedinih djelatnosti iz stavka 4. ovoga članka i upisnik iz članka 4. stavak 2. podstavka 9. ovoga Zakona te sadržaj i način vođenja upisnika, propisati će ministar.

Članak 8.

(1) Ministarstvo, odnosno Zavod, u okviru svojih nadležnosti donose rješenja o upisu u upisnike iz članka 4. stavka 2. i članka 7. stavka 1. ovoga Zakona, na zahtjev pravnih i fizičkih osoba, ako te pravne i fizičke osobe udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo, odnosno Zavod, će rješenjem brisati pravnu i fizičku osobu upisanu u upisnike iz stavka 1. ovoga članka ako:

- pravna ili fizička osoba podnese zahtjev za brisanje iz pripadajućeg upisnika;
- kao nadležno tijelo, utvrdi da je pravna ili fizička osoba prestala udovoljavati uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju ovoga Zakona;
- kao nadležno tijelo, utvrdi da pravna ili fizička osoba ne obavlja poslove za koje je upisana sukladno ovom Zakonu i propisima donijetim na temelju ovoga Zakona.

(3) Brisanje iz upisnika iz stavka 1. ovoga članka provest će se i kada se uvjeti za brisanje utvrde kao mjera nadležne inspekcije ili na prijedlog Zavoda iz razloga navedenih u stavku 2. podstavku 2. i 3. ovoga članka.

(4) Upis i brisanje na temelju pravomoćnog rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka objavljuju se u »Narodnim novinama« i na web stranicama Ministarstva.

II. SJEME

1. Sjeme i njegove kategorije

Članak 9.

- (1) Na tržište se može staviti sjeme kojemu je u postupku certifikacije utvrđena kategorija.
- (2) Sjeme može biti slijedećih kategorija: oplemenjivačevo sjeme, predosnovno sjeme, osnovno sjeme, certificirano sjeme, certificirano sjeme I., II. i III. kategorije, standardno sjeme i komercijalno sjeme.
- (3) Kategorije za pojedine vrste bilja i uvjete kojima moraju udovoljiti pojedine kategorije sjemena da bi bile potvrđene u nadzoru propisati će ministar.
- (4) Za pojedine vrste bilja ministar može propisati da se nakon određenog datuma na tržište mogu staviti samo određene kategorije sjemena.

2. Proizvodnja sjemena

Članak 10.

- (1) Sjeme mogu proizvoditi pravne i fizičke osobe koje su upisane i registrirane u Upisnik dobavljača sjemena.
- (2) Dobavljač sjemena može proizvoditi sjeme i prijaviti proizvodnju sjemena za stručni nadzor ako je sorta upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske ili Nacionalnu sortnu listu ili se sorta nalazi u zadnjoj godini postupka priznavanja.
- (3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka za određene vrste ljekovitog, aromatičnog i začinskog bilja ministar može odobriti proizvodnju sjemena i prijavu za stručni nadzor.
- (4) Dobavljač sjemena dužan je o masi proizvedenog sjemena izvijestiti Zavod najkasnije 15 dana po berbi ili žetvi sjemena.

Članak 11.

- (1) Ministar će zabraniti korištenje genetski modificirane sorte na cijelom ili dijelu područja Republike Hrvatske ili odrediti odgovarajuće uvjete za proizvodnju, u slučaju kada se utvrdi da bi uzgoj određene genetski modificirane sorte mogao biti sa zdravstvenog stanovišta štetan za druge sorte iste vrste ili druge vrste biljaka ili ako postoji opravdana sumnja da određena sorta predstavlja opasnost za ljudsko zdravlje i okoliš.
- (2) Ako se ustanovi da bi uzgoj određene sorte, koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske mogao biti sa stanovišta zdravstvenog stanja bilja štetan za uzgoj drugih sorti ili vrsta ili predstavlja opasnost za okoliš i ljudsko zdravlje, ministar može kada se radi o genetski modificiranoj sorti zabraniti stavljanje na tržište sjemena te sorte na cijelom ili dijelu područja Republike Hrvatske.
- (3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka kada postoji neposredna opasnost od širenja štetnih organizama ili neposredna opasnost za ljudsko zdravlje ili okoliš, ministar će

rješenjem zabraniti stavljanje na tržište sjemena ili reprodukcijskog materijala te sorte na cijelom ili dijelu područja Republike Hrvatske čim je podniet zahtjev za dobivanje odobrenja kod nadležnog tijela Zajednice.

Članak 12.

(1) Dobavljač sjemena može za račun naručitelja iz treće zemlje od uvezenog sjemena proizvoditi u Republici Hrvatskoj sjeme ako sorta nije na Sortnoj listi Republike Hrvatske, osim genetski modificiranih sorti.

(2) Sjeme iz stavka 1. ovoga članka može se umnažati uz odobrenje Ministarstva i na temelju ugovora s inozemnim naručiteljem, prema kojem inozemni naručitelj preuzima cjelokupnu količinu proizvedenog naturalnog ili dorađenog sjemena.

(3) Na zahtjev dobavljača sjemena Zavod može provesti stručni nadzor i izdati OECD certifikat za međunarodni promet, s naznakom da nije za tržište.

(4) Sjeme iz stavka 1. ovoga članka nije dopušteno stavljanje na tržište.

(5) Dobavljač sjemena dužan je o proizvodnji, iz stavka 1. ovoga članka, izvjesiti nadležnu inspekciju.

(6) Uvjete i način označavanja sjemena iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar.

3. Nadzor

Članak 13.

(1) Usjev, odnosno sjeme podliježe nadzoru u tijeku uzgoja sjemenskog usjeva, žetve ili berbe, skladištenja i dorade.

(2) Nadzor se provodi kao stručni nadzor ili nadzor pod stručnom kontrolom.

(3) O provođenju nadzora vodi se zapisnik.

(4) Uvjete i postupak stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom za pojedine vrste bilja i pojedine kategorije sjemena iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona i obrazac zapisnika iz stavka 3. ovoga članka, propisati će ministar.

Članak 14.

(1) Stručni nadzor nad proizvodnjom sjemena provodi Zavod.

(2) Za određene vrste bilja i njihove kategorije Zavod može odobriti dobavljaču sjemena da na vlastitoj proizvodnji obavlja nadzor pod stručnom kontrolom.

(3) Dobavljači sjemena prijavljuju Zavodu proizvodnju svih kategorija na svim lokacijama u vlasništvu, posjedu ili ugovornoj proizvodnji radi obavljanja nadzora iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Zavod izvješćuje Ministarstvo o obavljenom nadzoru nakon završenog nadzora svake kulture.

(5) Program osposobljavanja i uvjete za ovlašćivanje osoba za obavljanje nadzora iz stavka 1. ovoga članka i mjere prema osobama ovlaštenim za obavljanje nadzora, uvjete koje moraju ispunjavati dobavljači iz stavka 2. ovoga članka, način i vrijeme prijave za nadzor te obrazac izvješća propisat će ministar.

Članak 15.

- (1) Nadzorom sjemenskog usjeva u tijeku proizvodnje na polju utvrđuje se podrijetlo upotrijebljenog sjemena, čistoća vrste, autentičnost i čistoća sorte, zdravstveno stanje usjeva i kategorija sjemena.
- (2) Nakon provedenoga nadzora nad proizvodnjom sjemenskog usjeva u polju i na temelju pozitivnog nalaza Zavod, odnosno dobavljač sjemena u okviru svog ovlaštenja, izdaje Uvjerenje o priznavanju sjemenskog usjeva (u daljnjem tekstu: uvjerenje).
- (3) Zavod i dobavljač vode evidenciju o izdanim uvjerenjima iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Obrazac uvjerenja iz stavka 2. ovoga članka, sadržaj i način vođenja evidencije iz stavka 3. ovoga članka, propisat će ministar.

4. Dorada sjemena

Članak 16.

- (1) Dorada sjemena je sušenje, čišćenje, kalibriranje, piliranje, tretiranje sredstvima za zaštitu bilja, pakiranje, plombiranje i označavanje.
- (2) Sjeme može doradivati pravna i fizička osoba koja je upisana i registrirana u Upisniku dobavljača sjemena.
- (3) Dobavljač sjemena ne smije doradivati naturalno sjeme ako to sjeme nema zapisnik o nadzoru ili uvjerenje.
- (4) Dobavljač sjemena mora voditi evidenciju o masi preuzetoga naturalnog i doradenog sjemena.
- (5) Sadržaj, oblik i način vođenja evidencije iz stavka 4. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 17.

- (1) Dobavljač sjemena može u postupku dorade pripremati mješavine sjemena različitih vrsta i sorti u različitim omjerima.
- (2) Sjeme svake vrste i sorte u mješavini iz stavka 1. ovoga članka mora biti pojedinačno certificirano.
- (3) Uvjete pripremanja mješavina sjemena i postupak stručnog nadzora prilikom pripremanja mješavine sjemena propisat će ministar.

Članak 18.

- (1) Tijekom žetve, odnosno berbe, prijevoza, skladištenja, te svih faza dorade naturalno sjeme mora biti odvojeno, označeno i pod nadzorom.
- (2) Naturalno sjeme, koje se prevozi od njive do mjesta skladištenja odnosno čuvanja i dorade, moraju pratiti podaci o proizvođaču, proizvodnoj površini, količini, vrsti, sorti i kategoriji naturalnog sjemena.
- (3) Iznimno od odredbi članka 20. stavka 1. i članka 23. ovoga Zakona, a u slučaju stavljanja na tržište naturalnog sjemena, Zavod može za to sjeme izdati certifikat o sjemenu koje nije konačno certificirano pod uvjetom da je za sjeme izdano uvjerenje iz

članka 15. stavka 2. ovoga Zakona, ako je pakirano i označeno i ako ga na tržište stavlja dobavljač, koji je upisan i registriran u Upisniku dobavljača sjemena.

(4) Uvjete nadzora i način postupanja sa sjemenom u fazama iz stavka 1. ovoga članka, te način pakiranja i označavanja sjemena iz stavka 3. ovoga članka propisati će ministar.

5. Kvaliteta sjemena

Članak 19.

(1) Kvaliteta sjemena, u smislu ovoga Zakona, jest čistoća, klijavost, vlaga, zdravstveno stanje te čistoća vrste i sorte.

(2) Sjeme koje se stavlja na tržište mora udovoljavati minimalnim zahtjevima kvalitete iz stavka 6. ovoga članka.

(3) Prije stavljanja na tržište za svaku partiju sjemena mora se utvrditi kvaliteta sjemena.

(4) Kvaliteta sjemena utvrđuje se na uzorku sjemena koji uzima uzorkivač sjemena upisan u Upisnik uzorkivača.

(5) Kvalitetu sjemena utvrđuje laboratorij upisan u Upisnik laboratorija i o tome izdaje izvješće o kvaliteti sjemena.

(6) Minimalne zahtjeve o kvaliteti sjemena, veličinu partije sjemena za pojedinu vrstu bilja i njihove mješavine, stručno osposobljavanje uzorkivača iz stavka 4. ovoga članka, metode uzorkovanja i ispitivanja kvalitete sjemena, nadzor rada uzorkivača i nadzor rada laboratorija iz stavka 5. ovoga članka, propisat će ministar.

(7) Ako se u postupku nadzora rada laboratorija i uzorkivača od strane Zavoda utvrdi da ne udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju njega, Zavod će naložiti mjere i rok za ispravljanje utvrđenih nepravilnosti te u slučaju neispravljanja ili ponavljanja nepravilnosti, Ministarstvo će na prijedlog Zavoda rješenjem trajno ili privremeno brisati laboratorij i uzorkivača iz pripadajućih upisnika.

(8) Za kvalitetu sjemena odgovaran je dobavljač sjemena koji ga stavlja na tržište.

Izdavanje certifikata o sjemenu

Članak 20.

(1) Zavod izdaje certifikat o sjemenu ako se iz nalaza nadzora te izvješća o kvaliteti sjemena utvrdi da proizvedeno sjeme udovoljava svim uvjetima ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona.

(2) Na temelju zahtjeva dobavljača sjemena koji je upisan i registriran u Upisniku dobavljača sjemena Zavod izdaje certifikat o sjemenu.

(3) Zavod i dobavljač iz stavka 2. ovoga članka vode evidenciju o izdanim certifikatima o sjemenu, odnosno evidenciju o sjemenu za koje se podnosi zahtjev za izdavanje certifikata o sjemenu.

(4) Dobavljač mora Zavodu omogućiti provjeru pravilnog korištenja izdanih certifikata o sjemenu.

(5) Zavod će priznati stručni nadzor i određenu kategoriju te izdati certifikat o sjemenu

za sjeme određenih vrsta bilja:

-koje je proizvedeno izravno od određenih viših kategorija sjemena, koje su nadzirane i za njih je izdan odgovarajući dokument o sjemenu u jednoj ili više država članica Zajednice ili u trećoj zemlji u kojoj je postupak certifikacije istovjetan postupku utvrđenom propisima Zajednice ili koje je proizvedeno iz križanja određenih viših kategorija sjemena, koje su certificirane u državi članici Zajednice, s određenim višim kategorijama sjemena koje je certificirano u trećoj zemlji u kojoj je postupak certifikacije istovjetan postupku utvrđenom propisima Zajednice i

-ako je pobrano ili požeto u drugoj državi članici Zajednice i ako je pregledom u polju sjeme udovoljilo uvjetima za izdavanje uvjerenja iz članka 15. stavka 3. ovoga Zakona i za tu kategoriju udovoljava uvjetima kvalitete iz članka 19. stavka 6. ovoga Zakona.

(6) Kada proizvedeno sjeme na način iz stavka 5. ovoga članka potječe od certificiranog sjemena generacija koje prethode osnovnom sjemenu, Zavod će takvom sjemenu priznati kategoriju osnovno sjeme, ako sjeme udovoljava ostale uvjete propisane za tu kategoriju.

(7) Sjeme koje udovoljava uvjetima iz stavka 5. i 6. ovoga članka se pakira, plombira i označava u skladu s člankom 23. stavkom 1., 2. i 3. ovoga Zakona, ali uz izdavanje posebnog certifikata o sjemenu koje nije konačno certificirano, na pakiranju i uz otpremnicu.

(8) Uvjeti vezani uz pakiranje i označavanje iz stavka 7. ovoga članka nisu obvezni ako se Zavod i nadležno tijelo države članice Zajednice dogovore o izuzimanju od obveze pakiranja i označavanja sjemena.

(9) Zavod će priznati stručni nadzor i određenu kategoriju te izdati certifikat o sjemenu za sjeme određenih vrsta bilja:

-koje je proizvedeno izravno od određenih viših kategorija sjemena, koje su stručno nadzirane i za njih je izdan određeni dokument o sjemenu u jednoj ili više država članica Zajednice ili u trećoj zemlji, u kojoj je postupak certifikacije istovjetan postupku utvrđenom propisima Zajednice, ili koje je proizvedeno iz križanja određenih viših kategorija sjemena, koje su certificirane u državi članici Zajednice, s određenim višim kategorijama sjemena koje je certificirano u trećoj zemlji, i

-ako je pobrano ili požeto u trećoj zemlji u kojoj je postupak certifikacije istovjetan s postupkom utvrđenim u propisima Zajednice i ako je pregledom u polju sjeme udovoljilo uvjetima za izdavanje uvjerenja iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona i za tu kategoriju udovoljava uvjetima kvalitete iz članka 19. stavka 6. ovoga Zakona.

(10) Zavod će izdati certifikat o sjemenu i priznati kategoriju osnovno sjeme za sjeme kategorija koje prethode osnovnom sjemenu, ako sjeme udovoljava uvjetima za izdavanje certifikata o sjemenu prema stavku 1. ovoga članka za kategoriju osnovno sjeme, a isto sjeme se može staviti na tržište ako udovoljava odredbama o pakiranju, plombiranju i označavanju propisanim ovim Zakonom.

(11) Obrazac zahtjeva za izdavanje certifikata o sjemenu iz stavka 2. ovoga članka, potrebnu dokumentaciju, sadržaj, oblik i način vođenja evidencije iz stavka 3. ovoga članka, način provjere iz stavka 4. ovoga članka, pobliže uvjete vezane uz certifikaciju

sjemena te više kategorije sjemena pojedinih vrsta na koje se primjenjuju odredbe stavka 5. i stavka 9. ovoga članka, uvjete pakiranja, plombiranja i označavanja iz stavka 7. ovoga članka, pobliže uvjete o certifikaciji sjemena i načinu označavanja sjemena iz stavka 10. ovoga članka, za pojedine vrste bilja propisat će ministar.

Članak 21.

(1) Za određene vrste bilja i njihove kategorije sjemena za koje se provodi nadzor pod stručnom kontrolom, dobavljač je dužan čuvati uzorke sjemena i voditi evidenciju za svaku partiju sjemena koju stavljaju na tržište.

(2) Vrste bilja i kategorije sjemena na koje se odnosi odredba stavka 1. ovoga članka te uvjete o načinu provođenja nadzora i izdavanju certifikata o sjemenu za sjeme iz stavka 1. ovoga članka, način uzimanja i čuvanja uzoraka sjemena te vođenje evidencije iz stavka 1. ovoga članka propisati će ministar.

(3) Iznimno od članka 20. stavka 1. ovoga Zakona, Zavod može izdati certifikat o sjemenu i sjeme se može staviti na tržište u slučaju:

-kada kategorija osnovnog sjemena odstupa od propisanih minimalnih zahtjeva o klijavosti iz članka 19. stavka 6. ovoga Zakona. Dobavljač mora navesti i jamčiti određenu klijavost u cilju izdavanja certifikata o sjemenu, uz posebne uvjete vezane uz označavanje takvog sjemena;

-kada certifikacija nije provedena s obzirom da sjeme nema konačnu analizu klijavosti ovlaštenog laboratorija, ali je izdano privremeno analitičko izvješće i dobavljač sjemena jamči klijavost navedenu u privremenom izvješću. Takvo sjeme može se u cilju osiguranja brže opskrbe sjemenom kategorija osnovno i certificirano, a kod određenih vrsta bilja i kategorije komercijalno, staviti na tržište do prvog kupca kojem je poznato ime i adresa, uz posebne uvjete vezane uz označavanje takvog sjemena.

(4) Odredbe stavka 3. ovoga članka ne primjenjuju se na sjeme koje se uvozi i podrijetlom je iz trećih zemalja.

(5) Način označavanja sjemena iz stavka 3. ovoga članka propisati će ministar.

Članak 22.

(1) Naknadnu kontrolu proizvedenog i uvezenog sjemena za vrste bilja i kategorije iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona u odnosu na čistoću vrste, autentičnost i čistoću sorte provodi Zavod.

(2) Kada Zavod tijekom naknadne kontrole utvrdi da sjeme ne udovoljava uvjetima iz certifikata o sjemenu, predlaže Ministarstvu brisanje dobavljača sjemena iz Upisnika dobavljača sjemena trajno ili privremeno.

(3) Način i uvjete provođenja naknadne kontrole za pojedine vrste bilja, propisati će ministar.

Članak 23.

(1) Sjeme se stavlja na tržište u ujednačenim partijama, originalno pakirano i označeno certifikatom o sjemenu na pakiranju u boji propisanoj za kategoriju sjemena, s time da je osigurana nepovredivost pakiranja.

(2) Način i uvjete u vezi sa pakiranjem, plombiranjem i označavanjem sjemena iz stavka 1. ovoga članka, za pojedine vrste bilja i njihove kategorije sjemena propisat će ministar.

(3) Sjeme koje se stavlja na tržište pored certifikata o sjemenu iz stavka 1. ovoga članka, mora pratiti i certifikat o sjemenu uz otpremnicu u boji propisanoj za kategoriju sjemena.

(4) Pored certifikata o sjemenu iz stavka 1. ovoga članka pakiranja sjemena mogu biti označena i certifikatom proizvođača.

(5) Ako se osiguraju sve potrebne mjere u pogledu potvrđivanja identiteta sjemena u vrijeme kada se razdjeljuje partija, može se odobriti da se određene kategorije sjemena stavljaju na tržište kao sitno pakiranje, koje je originalno pakirano i plombirano pod stručnim nadzorom ili u okviru nadzora pod stručnom kontrolom.

(6) U slučaju stavljanja na tržište sjemena pakiranog u sitna pakiranja, moguća su odstupanja od odredbi u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(7) Iznimno od odredbi stavka 1. i 2. ovoga članka Zavod može ovlastiti dobavljače za stavljanje na tržište sitnih pakiranja mješavina, različitih vrsta i sorti sjemena povrća kategorije standardno sjeme.

(8) Iznimno od odredbi stavka 1. i 2. ovoga članka, ministar može odobriti stavljanje na tržište malih količina sjemena koja su namijenjene krajnjem korisniku.

(9) Obrazac certifikata o sjemenu te detaljne uvjete i način označavanja iz stavaka 3. i 4. ovoga članka, iznimke vezane uz sitna pakiranja iz stavka 6. ovoga članka koje se odnose na način pakiranja, plombiranja i označavanja, veličinu sitnog pakiranja za pojedine vrste bilja, način i uvjete pakiranja, plombiranja i označavanja za sjeme iz stavka 7. ovoga članka, iznimke vezane uz pakiranja malih količina sjemena iz stavka 8. ovoga članka, propisati će ministar.

Članak 24.

(1) U slučaju sjemena genetski modificirane sorte na certifikatima o sjemenu koji se nalaze na pakiranju te na svim ostalim službenim i neslužbenim dokumentima, koji su pričvršćeni ili koji prate sjeme, mora se jasno i uočljivo navesti da je sjeme sorte genetski modificirano isticanjem riječi „genetski modificirani organizam“.

(2) U slučaju kada je sjeme tretirano sa kemikalijama ili sredstvima za zaštitu bilja, informacija o tome mora biti naznačena na certifikatu o sjemenu, te na pakiranju ili u pakiranju, a kod sitnih pakiranja taj se podatak može otisnuti izravno na pakiranje.

(3) Detaljne uvjete i način označavanja sjemena vezan uz odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka propisati će ministar.

Članak 25.

(1) Originalna pakiranja sjemena smiju se samo pod stručnim nadzorom otvoriti, pakirati, plombirati i označiti jednom ili više puta.

(2) Nakon ponovnog pakiranja i plombiranja na način iz stavka 1. ovoga članka, za označavanje sjemena izdaje se novi propisani certifikat o sjemenu na ambalaži i uz otpremnicu na kojem se mora naznačiti činjenica ponovnog plombiranja, zadnji datum ponovnog plombiranja i nadležno tijelo koje je provelo nadzor.

(3) Poblize uvjete i radnje vezane uz podnošenje zahtjeva za postupak ponovnog plombiranja i pakiranja sjemena iz stavka 1. ovoga članka, te način označavanja iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar.

7. Stavljanje na tržište sjemena

Članak 26:

Sjeme se može staviti na tržište ako :

-posjeduje certifikat o sjemenu iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona te udovoljava uvjetima iz certifikata o sjemenu;

-udovoljava minimalnim uvjetima kvalitete iz članka 19. stavka 6. ovoga Zakona;

-udovoljava uvjetima iz članka 23. ovoga Zakona o pakiranju plombiranju i označavanju sjemena;

-pripada sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske, ako se radi o vrstama bilja za koje je Sortna lista obavezna;

-je dobavljač koji ga stavlja na tržište upisan i registriran u Upisnik dobavljača sjemena, osim ako se radi o dobavljaču za kojega upis u Upisnik nije obvezan prema članku 7. stavak 2. ovoga Zakona.

Članak 27.

(1) Trgovinom sjemena može se baviti pravna osoba sa sjedištem ili fizička osoba sa prebivalištem u Republici Hrvatskoj registrirana za tu djelatnost.

(2) Za obavljanje trgovine sjemenom na veliko i trgovine na malo osobe iz stavka 1. ovoga članka moraju imati zaposlenike odgovarajuće stručne spreme.

(3) Posebne uvjete za prodaju sjemena na veliko i malo, te uvjete vezane uz stavak 2. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 28.

(1) Iznimno od članka 26. ovoga Zakona ministar može rješenjem dopustiti:

-stavljanje na tržište malih količina sjemena u svrhu provođenja znanstvenog ili selekcijskog rada, dobavljačima sjemena koji se bave selekcijom i znanstveno-istraživačkim radom u sjemenarstvu;

-oplemenjivaču ili održivaču, odnosno njihovim ovlaštenicima, u svrhe pokusne proizvodnje, stavljanje na tržište u ograničenom razdoblju malih količina sjemena sorte za koju je podnjet zahtjev i sva potrebna dokumentacija za upis u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(2) Za sjeme sorti koje se nalaze na Sortnoj listi Republike Hrvatske, a označene su kao

„čuvani biljni genetski izvor“, ministar može u cilju očuvanja „in situ“ tih sorti donijeti rješenje kojim dopušta stavljanje na tržište sjemena takve sorte uz određivanje područja na kojem se dozvoljava trženje i količine sjemena.

(3) U slučaju nedovoljnih količina sjemena ministar može rješenjem odobriti stavljanje na tržište na određeno razdoblje:

-sjemena određenih viših kategorija, koje ne udovoljava propisanim uvjetima za izdavanje certifikata o sjemenu iz članka 20. stavak 1. ovoga Zakona, ponajprije u pogledu klijavosti i vlage, a odobrenjem će se utvrditi minimum uvjeta koje sjeme mora ispuniti, ili

-sjemena sorti koje nisu upisane u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(5) Ministar će za pojedine vrste bilja utvrditi uvjete i odobriti rješenjem stavljanje na tržište:

-sjemena koje je tretirano kemikalijama ili sredstvima za zaštitu bilja;

-sjemena koje udovoljava uvjetima ekološke proizvodnje u poljoprivredi.

(6) Poblize uvjete i količinu za koje se izdaje rješenje za stavljanje na tržište prema stavku 1. podstavku 1. ovoga članka, poblize uvjete u pogledu razdoblja i količine sjemena, uvjete proizvodnje, stavljanja na tržište, pakiranja i označavanja sjemena iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka, uvjete i količinu sjemena koja se može staviti na tržište prema stavku 2. ovoga članka, te kategorije na koje se odnose odredbe podstavka 1. stavka 3. ovoga članka i način označavanja sjemena koje se stavlja na tržište temeljem stavka 3. ovoga članka, te uvjete za stavljanje na tržište sjemena iz stavka 4. ovoga članka, za pojedine vrste bilja propisati će ministar.

8. Uvoz sjemena

Članak 29.

(1) Uvoz sjemena može obavljati dobavljač upisan i propisno registriran u Upisniku dobavljača sjemena.

(2) Uvoziti i staviti na tržište može se sjeme sorti, koje su upisane u Sortnu listu Republike Hrvatske za vrste bilja za koje je Sortna lista Republike Hrvatske obvezna, i ako je sjeme istovjetno sjemenu proizvedenom prema ovome Zakonu.

(3) Sjeme podrijetlom iz trećih zemalja koje se uvozi istovjetno je sjemenu proizvedenom prema ovome Zakonu ako:

-propisi države, u kojoj je sjeme proizvedeno obzirom na kvalitetu, uvjete i način provođenja nadzora i ukupnu primjenu tih propisa, osiguravaju da je takvo sjeme u skladu sa zahtjevima koji su propisani ovim Zakonom, ili

-je sjeme proizvedeno i doručeno u skladu sa međunarodnim shemama potvrđivanja sjemena.

(4) Zavod će po nalogu Ministarstva ili vlastitoj procjeni ili po zahtjevu dobavljača provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti za priznavanje istovjetnosti iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Uvoz sjemena iz trećih zemalja može se odobriti ako za to postoji suglasnost nadležnog tijela Zajednice da sjeme proizvedeno u trećoj zemlji istovjetno sjemenu proizvedenom prema ovome Zakonu.

(6) Sjeme koje iz trećih zemalja uveze druga država članica Zajednice uz suglasnost iz stavka 5. ovoga članka neće podlijevati nikakvim ograničenjima stavljanja na tržište prema ovome Zakonu.

(7) Uvoznik je dužan voditi evidenciju o uvezenim količinama sjemena preko 2 kilograma i o tome mora izvještavati Zavod.

(8) Iznimno, ministar može rješenjem dopustiti uvoz sjemena koje nije konačno certificirano ako sjeme posjeduje certifikat o sjemenu nadležnog tijela, kojem je priznata istovjetnost iz stavka 3. ovoga članka, a takvo se sjeme može staviti na tržište u svrhu dorade do dobavljača sjemena koji će ga doraditi.

(9) Dokumente koji prilikom uvoza moraju pratiti sjeme i/ili biti na pakiranju, izdane od nadležnog tijela iz stavka 8. ovoga članka da bi se osigurala istovjetnost iz stavka 3. i 8. ovoga članka, uvjete za uvoz i stavljanje na tržište sjemena u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja, te način vođenja evidencije i izvještavanja iz stavka 7. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 30.

Za kvalitetu uvezenog sjemena odgovoran je dobavljač koji sjeme uvozi i stavlja ga na tržište.

Članak 31.

(1) Odredbe ovoga Zakona o uvozu i stavljanju na tržište sjemena ne odnose se na sjeme koje znanstvene i znanstveno-nastavne ustanove primaju ili šalju za pokuse, za istraživanje, za selekciju, za postupak priznavanja, zaštite novih biljnih sorti, za potrebe banke biljnih gena i za mjere očuvanje genetske raznolikosti.

(2) Rješenje o odobrenju uvoza sjemena iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

(3) Količine sjemena iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar.

III. SADNI MATERIJAL

1. Sadni materijal i njegove kategorije

Članak 32.

(1) Sadni materijal koji se proizvodi i stavlja na tržište može biti slijedećih kategorija: inicijalni ili predosnovni, osnovni, certificirani, standardni ili CAC (Conformitas Agraria Communitatis) kategorije.

(2) Kategorije za pojedinu biljnu vrstu, uvjete za pojedinu kategoriju u smislu podrijetla, autentičnosti sorte i podloge, te vegetativne razvijenosti i zdravstvenog stanja, kao i sadni materijal vrsta bilja za koje se ne utvrđuju kategorije, propisat će ministar.

(3) Rodove, vrste i hibride na koje se odnose odredbe ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona vezane uz sadni materijal propisat će ministar.

2. Proizvodnja sadnog materijala

Članak 33.

(1) Sadni materijal mogu proizvoditi pravne i fizičke osobe koje su upisane i registrirane u Upisniku dobavljača sadnog materijala.

(2) Nakon upisa u Upisnik iz stavka 1. ovoga članka, pored uvjeta iz članka 7. stavka 5. ovoga Zakona, dobavljač kontinuirano mora:

- u proizvodnom postupku utvrditi i kontrolirati kritične točke;

- utvrditi i provoditi mjere za nadzor i kontrolu kritičnih točaka u proizvodnom postupku;

- uzimati uzorke i provoditi analizu kvalitete sadnog materijala u ovlaštenom laboratoriju, u cilju provjere da li sadni materijal u pogledu kvalitete udovoljava uvjetima ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona;

- voditi pisanu evidenciju o poduzetim aktivnostima iz prvog, drugog i trećeg podstavka ovoga stavka, te evidenciju o proizvodnji, kupnji, prodaji i isporuci sadnog materijala.

(3) U cilju kontrole provođenja odredbi stavka 2. ovoga članka nadležna inspekcija jednom godišnje provodi nadzor nad radom dobavljača sadnog materijala i njihovih poslovnih prostora, s pravom predlaganja trajnog ili privremenog brisanja dobavljača sadnog materijala iz Upisnika dobavljača sadnog materijala.

(4) Na prijedlog nadležnog inspektora, Ministarstvo će trajno ili na određeni rok brisati dobavljača sadnog materijala iz Upisnika dobavljača sadnog materijala.

(5) Dobavljači sadnog materijala iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona čija je isključiva djelatnost distribucija i prodaja sadnog materijala na tržištu, moraju voditi pisanu evidenciju o kupnji, prodaji i isporuci sadnog materijala.

(6) Mjere, radnje, evidenciju i uvjete koje moraju ispunjavati dobavljači iz stavka 2. ovoga članka, način provođenja nadzora iz stavka 3. ovoga članka, te oblik i način vođenja evidencije iz stavka 5. ovoga članka, propisat će ministar.

(7) Posebne uvjete proizvodnje sadnog materijala tehnikom «in vitro», propisat će ministar.

(8) Odredbe članka 11. ovoga Zakona u vezi sa genetski modificiranim sortama jednako se primjenjuju i na sadni materijal.

Članak 34.

(1) Dobavljač sadnog materijala može za račun naručitelja iz treće zemlje proizvoditi sadni materijal koji ne udovoljava odredbama ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona, osim genetski modificiranih sorti.

(2) Sadni materijal iz stavka 1. ovoga članka može se proizvoditi uz odobrenje Ministarstva i na temelju ugovora s inozemnim naručiteljem, prema kojem inozemni naručitelj preuzima cjelokupnu količinu proizvedenoga sadnog materijala.

(3) Na zahtjev dobavljača sadnog materijala Zavod može provesti stručni nadzor nad proizvodnjom i izdati certifikat o sadnom materijalu na kojem se mora naznačiti da sadni materijal nije za stavljanje na tržište.

(4) Proizvodnja sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka mora biti pod zdravstvenim nadzorom i mora biti prostorno odvojena od proizvodnje koja je namijenjena za stavljanje na tržište prema ovom Zakonu, a sadni materijal mora biti posebno označen.

(5) Sadni materijal iz stavka 1. ovoga članka nije dopušteno stavljati na tržište.

(6) Kontrolu poštivanja odredbe stavka 2. i 4. ovoga članka u dijelu koji se odnosi na kontrolu izvoza i izolacije provodi nadležna inspekcija.

(7) Način označavanja prema stavku 3. i 4. ovoga članka, uvjete izolacije te uvjete i način provođenja kontrole iz stavka 6. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 35.

(1) Tijekom uzgoja ili odvajanja od roditeljskog materijala, te pakiranja, plombiranja, skladištenja i prijevoza sadni materijal mora se držati u odvojenim partijama i mora biti označen.

(2) Ako se sadni materijal različitog podrijetla drži zajedno ili se pomiješa tijekom pakiranja, skladištenja, prijevoza ili prilikom isporuke, dobavljač mora pismeno evidentirati sastav partije i podrijetlo njezinih sastavnih dijelova.

(3) Kontrolu dobavljača u provođenju stavaka 1. i 2. ovoga članka provodi Zavod kroz nadzor iz članka 39. ovoga Zakona.

(4) Uvjete iz stavka 1. i 2. ovoga članka te način i postupak nadzora iz stavka 3. ovoga članka propisat će ministar.

3. Kvaliteta sadnog materijala

Članak 36.

(1) Kvaliteta sadnog materijala u smislu ovoga Zakona je podrijetlo, autentičnost sorte i podloge, vegetativna razvijenost i zdravstveno stanje.

(2) Zahtjeve u pogledu kvalitete sadnog materijala za pojedine vrste bilja propisat će ministar.

Članak 37.

(1) Sadni materijal koji se stavlja na tržište mora odgovarati propisanim zahtjevima o kvaliteti iz članka 36. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka u slučaju privremenih poteškoća u opskrbi sadnog materijala, ministar može odobriti stavljanje na tržište sadnog materijala koji zadovoljava niže uvjete kvalitete, u odnosu na vegetativnu razvijenost, bez umanjenja uvjeta zdravstvenog stanja tog sadnog materijala.

(3) Za kvalitetu sadnog materijala odgovoran je dobavljač sadnog materijala koji ga stavlja na tržište.

Članak 38.

(1) Za potrebe kontrole kvalitete sadnog materijala provodi se analiza sadnog materijala u laboratoriju.

(2) Analiza iz stavka 1. ovoga članka obavlja se u laboratoriju koji je upisan u Upisnik laboratorija iz članka 7. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona.

(3) Nakon provedene analize, laboratorij izdaje izvješće o kvaliteti sadnog materijala.

(4) Nadzor nad radom laboratorija provodit će Zavod s pravom trajnog ili privremenog brisanja iz Upisnika laboratorija.

(5) Potrebne analize za određene vrste bilja, ovlašćivanje osoba za uzimanje uzoraka, način i uvjete za uzimanje uzoraka, te način provođenja nadzora nad radom laboratorija iz stavka 4. ovoga članka propisat će ministar.

4. Nadzor nad proizvodnjom sadnog materijala

Članak 39.

(1) Nadzor koji provodi Zavod smatra se stručnim nadzorom sadnog materijala.

(2) Nadzor nad svojom proizvodnjom sadnog materijala može obavljati i dobavljač sadnog materijala kao nadzor pod stručnom kontrolom kada udovoljava uvjetima koje će propisati ministar .

(3) Nadzorom sadnog materijala utvrđuje se podrijetlo upotrijebljenoga sadnog materijala, autentičnost sorte i podloge, vegetativna razvijenost, zdravstveno stanje i kategorija sadnog materijala.

(4) Vrste bilja i kategorije sadnog materijala za koje je obvezan stručni nadzor te vrste bilja i kategorije sadnog materijala za koje se može provoditi nadzor pod stručnom kontrolom, uvjete i postupak provođenja stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom, uvjete za osobe koje obavljaju nadzor, program stručnog osposobljavanja za obavljanje nadzora, način provođenja naknadne kontrole obavljenog nadzora od strane ovlaštenih osoba, mjere prema ovlaštenim osobama, propisat će ministar.

Članak 40.

(1) Dobavljač sadnog materijala prijavljuje Zavodu proizvodnju svih kategorija sadnog materijala na svim lokacijama u vlasništvu, posjedu ili ugovornoj proizvodnji.

(2) Na temelju prijave iz stavka 1. ovoga članka Zavod provodi nadzor.

(3) Nakon provedenog nadzora nad proizvodnjom sadnog materijala i na temelju pozitivnog nalaza Zavod, odnosno dobavljač sadnog materijala u okviru svog ovlaštenja, izdaje uvjerenje o priznavanju sadnog materijala (u daljnjem tekstu: uvjerenje o sadnom materijalu).

(4) Obrazac prijave i rok podnošenja prijave proizvodnje iz stavka 1. ovoga članka, te obrazac uvjerenja o sadnom materijalu propisat će ministar.

Članak 41.

(1) Ako se tijekom provođenja nadzora:

-dobavljača prema članku 33. stavka 2. ovoga Zakona,

-dobavljača i njihove proizvodnje, koje provodi Zavod, u okviru provođenja mjera stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom,

-na tržištu od strane nadležne inspekcije, ili kroz provođenje naknadne kontrole od strane Zavoda,

utvrdi da sadni materijal ne udovoljava uvjetima iz ovoga Zakona i propisa donijetih na

temelju ovoga Zakona, nadležna inspekcija, odnosno Zavod, naložiti će odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da je sadni materijal u skladu s uvjetima ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona.

(2) Ako nakon provođenja naloženih mjera iz stavka 1. ovoga članka, sadni materijal i dalje ne udovoljava uvjetima iz ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona, nadležna inspekcija će sama ili na prijedlog Zavoda, donijeti rješenje kojim će zabraniti njegovo stavljanje na tržište.

(3) Sadni materijal za koje je donijeto rješenje iz stavka 2. ovoga članka dobavljač sadnog materijala dužan je pod nadzorom nadležnog inspektora uništiti.

(4) Ako se u provođenju mjera iz stavka 1. ovoga članka dobavljaču u tijeku godine dva puta donese rješenje i naloži mjera iz stavka 2. ovoga članka nadležni inspektor će sam ili po prijedlogu Zavoda izreći mjeru privremenog brisanja iz Upisnika dobavljača sadnog materijala na najduži rok od 180 dana.

(5) Ako se dobavljaču sadnog materijala ponovno donese rješenje i naloži mjera iz stavka 2. ovoga članka unutar dvije godine od isteka roka iz stavka 4. ovoga članka, nadležni inspektor će sam ili na prijedlog Zavoda izreći mjeru trajnog brisanja iz Upisnika dobavljača sadnog materijala.

(6) Uvjete i način provođenja naknadne kontrole sadnog materijala za pojedine vrste bilja propisat će ministar.

Članak 42.

(1) Zavod izdaje certifikat o sadnom materijalu na pakiranju i uz otpremnicu, na temelju zahtjeva dobavljača sadnog materijala i uvjerenja o priznavanju sadnog materijala.

(2) Zavod vodi evidenciju o izdanim certifikatima o sadnom materijalu na pakiranju.

(3) Dobavljač sadnog materijala mora Zavodu omogućiti provjeru pravilnog korištenja izdanih certifikata o sadnom materijalu.

(4) Dobavljač sadnog materijala mora Zavodu dostaviti godišnje izvješće o vrstama i količini prodanog i neprodanog sadnog materijala te o neiskorištenim certifikatima o sadnom materijalu na pakiranju, izdanim od strane Zavoda.

(5) Zavod je dužan voditi evidenciju o nadziranoj rasadničarskoj proizvodnji prema vrsti, sorti, podlozi i količini pojedinoga sadnog materijala i o tome izvijestiti Ministarstvo jednom godišnje.

(6) Obrazac zahtjeva i certifikata iz stavka 1. ovoga članka, evidenciju iz stavka 2. ovoga članka, način izvješćivanja, čuvanje certifikata o sadnom materijalu, te postupanje sa neiskorištenim certifikatima o sadnom materijalu iz stavka 5. ovoga članka, propisat će ministar.

5. Pakiranje, plombiranje i označavanje sadnog materijala

Članak 43.

(1) Sadni materijal stavlja se na tržište u ujednačenim partijama, originalno pakiran i plombiran, označen certifikatom o sadnom materijalu na pakiranju i mora ga pratiti certifikat o sadnom materijalu uz otpremnicu u boji propisanoj za kategoriju sadnog materijala,.

(2) Ministar će propisati odstupanja od odredbi iz stavka 1. ovoga članka za sadnice zasađene u posudama, košarama ili sanducima.

(3) U slučaju stavljanja na tržište genetski modificirane sorte sadnog materijala na certifikatu o sadnom materijalu na pakiranju i uz otpremnicu te na svim ostalim službenim i neslužbenim dokumentima, koji su pričvršćeni ili koji prate sadni materijal mora se jasno i uočljivo navesti da je sorta sadnog materijala genetski modificirana, isticanjem riječi „genetski modificirani organizam“.

(4) U slučaju prodaje sadnog materijala na malo na mjestu proizvodnje neprofesionalnom krajnjem korisniku zahtjevi iz stavka 1. ovoga članka, koji se odnose na označavanje, mogu se pojednostaviti.

(5) Način pakiranja, plombiranja i označavanja sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka i način označavanja iz stavka 4. ovoga članka za pojedine vrste bilja i njihove kategorije propisat će ministar.

Članak 44.

(1) Proizvodnju i stavljanje na tržište sadnog materijala „malih proizvođača“ koja je namijenjena osobama na lokalnom tržištu kao neprofesionalnim krajnjim korisnicima, koji profesionalno nisu uključeni u proizvodnju bilja, kao oblik „lokalne cirkulacije“, izuzet će se od primjene odredbi članka 33. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona u pogledu nadzora dobavljača, članka 39. ovoga Zakona u pogledu provođenja nadzora, kao i utvrđenih uvjeta stavljanja na tržište iz članka 45. ovoga Zakona.

(2) Uvjete vezane za utvrđivanje „malih proizvođača“ i „lokalnu cirkulaciju“ iz stavka 1. ovoga članka, te uvjete stavljanja na tržište tako proizvedenog sadnog materijala propisati će ministar.

6. Stavljanje na tržište sadnog materijala

Članak 45.

Na tržište se može staviti sadni materijal ako:

- posjeduje certifikat o sadnom materijalu iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona;
- udovoljava uvjetima kvalitete iz članka 36. stavak 2. ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona;
- udovoljava uvjetima iz članka 43. ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona o pakiranju, plombiranju i označavanju sadnog materijala;
- pripada sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske, ili ako se radi o vrstama bilja za koje je Sortna lista Republike Hrvatske obvezna.
- je dobavljač koji ga stavlja na tržište upisan i registriran u Upisnik dobavljača sadnog materijala, osim ako se radi o dobavljaču za kojega upis u Upisnik nije obvezan prema članku 7. stavak 2. ovoga Zakona.

Članak 46.

(1) Trgovinom sadnog materijala može se baviti pravna osoba sa sjedištem ili fizička osoba sa prebivalištem u Republici Hrvatskoj registrirana za tu djelatnost

(2) Za obavljanje trgovine sadnim materijalom na veliko i trgovine na malo osobe iz stavka 1 ovoga članka moraju imati zaposlenike odgovarajuće stručne spreme.

(3) Posebne uvjete prodaje sadnog materijala na veliko i malo, te uvjete vezane uz stavak 2. ovoga članka propisati će ministar.

7. Uvoz sadnog materijala

Članak 47.

(1) Uvoz sadnog materijala može obavljati uvoznik sadnog materijala koji je upisan i registriran u Upisniku dobavljača sadnog materijala.

(2) Sadni materijal može se uvoziti i staviti na tržište ako je sorta upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske za vrste bilja za koje je Sortna lista Republike Hrvatske obvezna i ako je istovjetan sadnom materijalu proizvedenom prema ovome Zakonu.

(3) Sadni materijal podrijetlom iz trećih zemalja koji se uvozi istovjetan je sadnom materijalu proizvedenom prema ovom Zakonu ako propisi države u kojoj je sadni materijal proizveden s obzirom na uvjete kvalitete, uvjete i način provođenja stručnog nadzora, odnosno nadzora dobavljača, te obaveze dobavljača i ukupna primjena tih propisa, osiguravaju da je takav sadni materijal u skladu sa zahtjevima koji su propisani ovim Zakonom.

(4) Zavod će po nalogu Ministarstva ili vlastitoj procjeni ili na prijedlog uvoznika provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti za priznavanje istovjetnosti proizvedenog sadnog materijala u drugoj državi.

(5) Uvoz sadnog materijala iz trećih zemalja može se odobriti ako za to postoji suglasnost nadležnog tijela Zajednice da je sadni materijal proizveden u trećoj zemlji istovjetan sadnom materijalu proizvedenom prema ovome Zakonu.

(6) Sadni materijal iz trećih zemalja koji uveze druga država članica Zajednice uz suglasnost iz stavka 5. ovoga članka neće podlijetati nikakvim ograničenjima stavljanja na tržište prema ovom Zakonu.

(7) Uvoznik sadnog materijala mora evidenciju i dostaviti Zavodu izvješće o uvozu sadnog materijala.

(8) Dokumente koji prilikom uvoza moraju pratiti sadni materijal i/ili biti na pakiranju, izdane od nadležnog tijela da bi se osigurala istovjetnost iz stavka 3. ovoga članka, uvjete za uvoz i stavljanje na tržište sadnog materijala u pogledu pakiranja, plombiranja i označavanja, kao i evidencije i izvješća o uvozu iz stavka 7. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 48.

Za kvalitetu uvezenog sadnog materijala odgovoran je dobavljač koji ga je uvezo i stavio na tržište.

Članak 49.

(1) Odredbe ovoga Zakona o uvozu i stavljanju na tržište sadnog materijala ne odnose

se na sadni materijal koji znanstvene i znanstveno-nastavne ustanove šalju i primaju za pokuse, za istraživanje, za selekciju, za potrebe banke biljnih gena i mjera očuvanja genetske raznolikosti.

(2) Rješenje o odobrenju uvoza sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

(3) Količine sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar.

IV. UPISIVANJE SORTI U SORTNU LISTU

Članak 50.

(1) Sortna lista Republike Hrvatske je službeni popis sorti određenih vrsta bilja.

(2) Upisom sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske poljoprivredni reprodukcijski materijal te sorte može se proizvoditi, prijaviti za stručni nadzor te uvoziti i/ili staviti na tržište.

(3) Vrste bilja za koje je obvezan upis u Sortnu listu Republike Hrvatske kao i vrste koje su izuzete od obveze upisa u Sortnu listu Republike Hrvatske propisat će ministar.

(4) Uvjete pod kojima se poljoprivredni reprodukcijski materijal vrsta bilja iz stavka 3. ovoga članka za koje nije obvezan upis u Sortnu listu Republike Hrvatske može staviti na tržište s naznakom sorte, te posebne liste sorata i njihovo vođenje, propisat će ministar.

(5) Dobavljač sjemena može proizvoditi, prijaviti za stručni nadzor, stavljati na tržište i uvoziti sjeme sorte, koja je brisana iz Sortne liste Republike Hrvatske, najkasnije do 30. lipnja treće godine po brisanju sorte iz Sortne liste Republike Hrvatske.

Članak 51.

(1) Postupkom priznavanje sorte stječe se pravo upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(2) Priznavanje sorte provodi se provjerom imena u skladu sa člankom 55. ovoga Zakona i ispitivanjem određenih svojstava iz članku 59. stavak 2. podtočka 1. i 2. ovoga Zakona.

1. Podnošenje zahtjeva

Članak 52.

(1) Postupak priznavanja sorti pokreće se podnošenjem zahtjeva Zavodu, odnosno Zavodu za voćarstvo (u daljnjem tekstu: nadležni zavod).

(2) Zahtjev za priznavanje sorte (u daljnjem tekstu: zahtjev) podnosi oplemenjivač sorte, punomoćnik ili zastupnik vlasnika sorte (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva).

(3) Uz zahtjev za priznavanje sorte punomoćnik ili zastupnik vlasnika dostavlja punomoć o zastupanju.

(4) Dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev za priznavanje sorti i obrazac zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar.

(5) Podnositelj zahtjeva za priznavanje genetski modificirane sorte uz dokumente iz stavka 4. ovoga članka mora dostaviti i dozvolu nadležnog tijela za namjerno uvođenje genetski modificiranog organizama u okoliš u skladu sa posebnim propisom.

Članak 53.

Podaci iz zahtjeva koji se odnose na podrijetlo izvornog materijala i na opis postupka stvaranja sorte, smatraju se službenom tajnom.

2. Ocjena zahtjeva

Članak 54.

- (1) Nakon primitka zahtjeva nadležni Zavod utvrđuje je li zahtjev potpun.
- (2) Ako nadležni Zavod utvrdi da zahtjev nije potpun izvjesiti će podnositelja zahtjeva i zatražiti da u roku od 30 dana otkloni utvrđene nedostatke.
- (3) Ako podnositelj zahtjeva u roku iz stavka 2. ovoga članka ne otkloni nedostatke, zahtjev će se odbaciti.

Članak 55.

- (1) U postupku priznavanja sorti nadležni Zavod, provode postupak provjere da li ime sorte odgovara propisanim uvjetima i prijedlog imena objavljuju u službenom glasilu svog Zavoda.
- (2) Na predloženo ime sorte, svatko tko dokaže pravni interes, može nadležnom Zavodu podnijeti pisani prigovor i to u roku od tri mjeseca od dana objave predloženog imena u službenom glasilu Zavoda.
- (3) Ako nadležni zavod utvrdi da predloženo ime sorte ne odgovara, odnosno da je prigovor opravdan, pozivaju podnositelja zahtjeva da u roku od šezdeset dana predloži novo ime sorte.
- (4) U slučaju da se nakon priznavanja sorte i upisa u Sortnu listu Republike Hrvatske utvrdi da ime sorte koja je priznata nije prihvatljivo, na prijedlog nadležnog zavoda ministar će donijeti rješenje o promjeni imena sorte.
- (5) Uvjete za utvrđivanje valjanosti imena sorte propisati će ministar.

3. Ispitivanje sorte

Članak 56.

- (1) Nadležni zavod dužan je pravodobno obavijestiti podnositelja zahtjeva da će sorta biti uključena u pokusno polje i od njega zatražiti da dostavi potreban reprodukcijски materijal zbog ispitivanja u pokusnom polju i laboratoriju.
- (2) Na temelju obavijesti iz stavka 1. ovoga članka podnositelj zahtjeva dužan je najkasnije mjesec dana prije dana sjetve, odnosno sadnje, dostaviti nadležnom zavodu reprodukcijски materijal u određenoj količini i na propisani način.
- (3) Ako podnositelj zahtjeva u određenom roku ne dostavi potrebnu količinu reprodukcijskog materijala ili je ne dostavi na propisan način nadležni zavod će rješenjem odbaciti zahtjev.
- (4) Propise o masi i načinu pripreme reprodukcijskog materijala iz stavka 1. ovoga

članka i rok sjetve, odnosno sadnje, iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 57.

- (1) Ispitivanje sorte provodi nadležni zavod u pokusnom polju i laboratoriju.
- (2) Metode provođenja ispitivanja, način odabira sorte koja je standard, broj lokacija na kojima se provode poljski pokusi i vrijeme trajanja ispitivanja za svaku biljnu vrstu ili skupinu sličnih vrsta bilja propisat će ministar.

4. Statistička analiza podataka i ocjena vrijednosti sorte

Članak 58.

- (1) 2 obrađuju godišnje i konačne podatke iz pokusnog polja i laboratorija.
- (2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka obrađuju se prema jedinstvenoj metodi koju će propisati ministar.
- (3) Godišnji rezultati dostavljaju se podnositelju zahtjeva, a konačni rezultati ispitivanja sorte dostavljaju se nadležnim Povjerenstvima iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona radi ocjene vrijednosti sorte.
- (4) Pravnim ili fizičkim osobama koje mogu za to dokazati pravni interes, nadležni Zavod osigurava pravo uvida u podatke o priznavanju, s iznimkom podatka iz članka 53. ovoga Zakona.
- (5) U slučaju obustave postupka priznavanja sorte nadležni Zavod osiguravaju pravo uvida u podatke o ispitivanju sorte pravnim ili fizičkim osobama na koje takva odluka utječe.

Članak 59.

- (1) Na temelju konačnih podataka ispitivanja sorte u polju i laboratoriju te mišljenja stručnih radnih tijela, nadležna Povjerenstva ocjenjuju je li udovoljeno uvjetima za priznavanje sorte.
- (2) Sorta se priznaje:
  1. ako je različita, ujednačena i postojana;
  2. ako ima odgovarajuću gospodarsku vrijednost;
  3. ako je ime sorte u skladu sa člankom 55. ovoga Zakona.
- (3) Iznimno, od odredbe stavka 2. točke 2. ovoga članka ispitivanje gospodarske vrijednosti ne provodi se za:
  1. sorte povrća, osim kod sorti industrijske cikoriije i uljnih tikvi, sorte voća, ukrasnog, ljekovitog i aromatičnog bilja;
  2. sorte trava koje nisu namijenjene za proizvodnju voluminozne krme;
  3. linije, hibride, klonove koji su namijenjeni isključivo za uporabu kao nasljedne komponente;
  4. kod drugih vrsta poljoprivrednog bilja kod kojih upis u Sortnu listu Republike Hrvatske nije obavezan.
- (4) Kod sorti trava, koje nisu namijenjene za proizvodnju voluminozne krme, Zavod može provjeriti primjerenost sorte za namjenu koju prijavljivač navede u zahtjevu.
- (5) Nadležni Zavod će priznati rezultate DUS ispitivanja, koji su provedeni od ovlaštenih

tijela u državama članicama Zajednice i ovlaštenih tijela trećih zemalja kojima je od strane nadležnog tijela Zajednice priznata istovjetnost za DUS ispitivanja.

(6) Do stupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju nadležni Zavod će priznati rezultate DUS ispitivanja koji su provedeni u ovlaštenim tijelima država članica UPOV-a.

(7) U slučaju priznavanja genetski modificirane sorte, pored odredbi ovoga Zakona, sorta mora udovoljiti odredbama propisa koji uređuje pitanje uvođenja u okoliš genetski modificiranih organizmima, odnosno sorta prethodno mora dobiti dozvolu za uvođenje u okoliš i stavljanje na tržište kao genetski modificirani organizam prema posebnom propisu.

(8) Metode utvrđivanja uvjeta i vrijednosti sorte iz stavka 2. ovoga članka, uvjete i poseban postupak za priznavanje genetski modificirane sorte iz stavka 7. ovoga članka, propisat će ministar.

Članak 60.

(1) U cilju očuvanja biljnih genetskih izvora „in situ“ i održivog korištenja biljnih genetskih izvora kroz uzgoj, a iznimno od uvjeta iz članka 59. stavka 2., mogu se priznati:

-zatečene domaće i udomaćene sorte;

-sorte koje nisu interesantne za uzgoj u komercijalne svrhe, ali su stvarane s ciljem uzgoja u posebnim uvjetima.

(2) U postupku priznavanja sorte iz prvog podstavka stavka 1. ovoga članka posebno će se uzeti u obzir rezultati neslužbenih ispitivanja i znanja stečena kroz praktično iskustvo tijekom uzgoja, umnažanja i korištenja te detaljni opis sorte i odgovarajuća imena sorte.

(3) Po priznavanju sorte iz prvog podstavka stavka 1. ovoga članka ona se uvodi u Sortnu listu Republike Hrvatske i označava se kao «čuvani biljni genetski izvor».

(4) Poblize uvjete i poseban postupak za priznavanje i očuvanje sorti iz stavka 1. ovoga članka, kao i definiranje zatečenih i udomaćenih sorti pojedinih vrsta bilja i sorti koje nisu interesantne za uzgoj u komercijalne svrhe propisat će ministar.

5. Donošenje rješenja o upisu i brisanju sorte iz Sortne liste Republike Hrvatske

Članak 61.

(1) Na temelju prijedloga nadležnog Povjerenstava, te ako je podnositelj zahtjeva platio sve troškove priznavanja, zavod donosi rješenje o priznavanju i upisu sorte.

(2) Danom pravomoćnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka sorta se upisuje u Sortnu listu Republike Hrvatske za razdoblje koje traje do kraja desete kalendarske godine, od godine upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, sorte vinove loze upisuju se u Sortnu listu Republike Hrvatske za razdoblje, koje traje do kraja dvadeset pete godine, a koja slijedi godinu upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(4) Ako nadležno Povjerenstvo utvrde da nije udovoljeno uvjetima za priznavanje sorte predlažu zavodu donošenje rješenja o nepriznavanju sorte.

Članak 62.

(1) Sorta za koju je donijeto rješenje prema članku 63., 64. i 65. ovoga Zakona danom donošenja rješenja briše se iz Sortne liste Republike Hrvatske.

(2) Kada sorta koja se nalazi na Zajedničkoj sortnoj listi Zajednice prestane biti priznata, bez obzira na razloge, u državi članici u kojoj je prvi puta bila priznata, ona može ostati na Sortnoj listi Republike Hrvatske pod uvjetom da su i dalje ispunjeni svi uvjeti za priznavanje te sorte te da postoji održivač sorte.

(3) Razdoblje priznavanja i upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske može se privremeno produžiti do donošenja rješenja kojim se rješava o zahtjevu za obnavljanjem upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske.

Članak 63.

(1) Zavod će rješenjem brisati sortu iz Sortne liste Republike Hrvatske, na prijedlog nadležnog Povjerenstva, ako je:

-isteklo razdoblje od 10 godina za koje je sorta upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske;

-podnositelj zahtjeva zatražio brisanje sorte.

(2) Sjemenski materijal sorte, koja je brisana iz Sortne liste Republike Hrvatske, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, u prometu može biti do 30. lipnja treće godine nakon brisanja sorte iz Sortne liste Republike Hrvatske.

(3) Ako se steknu uvjeti iz stavka 1. ovoga članka nadležni Zavod će uzorke sjemena i dosje o sorti pohraniti u banku biljnih gena.

Članak 64.

Zavod će rješenjem brisati sortu iz Sortne liste Republike Hrvatske prije isteka razdoblja za koje je sorta bila upisana ako:

1. se ne provodi održavanje sorte u skladu sa ovim Zakonom,

2. podnositelj zahtjeva nije platio godišnje naknade za održavanje sorte.

Članak 65.

(1) Zavod će proglasiti ništavnim rješenje o upisu sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske ako:

1. je nakon priznavanja sorte utvrđeno da uvjet različitosti iz članka 59. stavka 2. nije bio ispunjen u trenutku priznavanja;

2. se nisu poštovale odredbe ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona o priznavanju sorti;

3. su u vrijeme zahtjeva za priznavanjem ili tijekom ispitivanja dostavljene pogrešne ili lažne pojedinosti u svezi sa činjenicama temeljem kojih je sorta priznata.

(2) U slučaju proglašavanja upisa sorte ništavnim, sorta se briše iz Sortne liste Republike Hrvatske sa datumom priznavanja, a time se poništavaju i sve pravne i administrativne radnje koje su slijedom takvog upisa proizašle.

Članak 66.

- (1) Održivač sorte može, podnijeti zahtjev za obnavljanjem upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske najkasnije dvije godine prije isteka razdoblja za koje je sorta upisana u Sortnu listu Republike Hrvatske.
- (2) Prije obnavljanja upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske Zavodu, odnosno Zavodu za voćarstvo provjeravaju, da li održivač održava sortu na način da uvjeti različitosti, ujednačenosti i postojanosti temeljem kojih je sorta bila priznata i dalje postoje.
- (3) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 2. ovoga članka, Zavod izdaje rješenje o obnavljanju upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske.
- (4) Danom donošenja rješenja o obnavljanju upisa sorte, sorta se upisuje u Sortnu listu Republike Hrvatske i to za razdoblje, koje traje do kraja desete kalendarske godine koja slijedi godinu upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske.
- (5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, sorte voćnih vrsta i vinove loze upisuju se u Sortnu listu Republike Hrvatske za razdoblje koje traje do kraja dvadesetpete godine koja slijedi godinu obnavljanja upisa sorte na Sortnu listu Republike Hrvatske.
- (6) Uvjete i postupak za obnavljanje upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske, te visinu naknade propisat će ministar.

6. Sortna lista Republike Hrvatske i dosje o sorti

Članak 67.

- (1) Za sorte koje su upisane i brisane u/iz Sortne liste Republike Hrvatske, prema člancima 62., 63., 64. i 65. ovoga Zakona, Zavod priprema, ažurira i objavljuje Sortnu listu Republike Hrvatske u obliku kataloga.
- (2) Za svaku sortu iz stavka 1. ovoga članka nadležni Zavod vodi dosje o sorti.
- (3) Sadržaj Sortne liste Republike Hrvatske i dosjea o sorti propisati će ministar.

7. Nacionalna sortna lista

Članak 68.

- (1) Nacionalna sortna lista (u daljnjem tekstu: Nacionalna lista) je službeni popis sorti koje se može proizvoditi, prijaviti za stručni nadzor i staviti na tržište Republike Hrvatske od dana primjene ovoga Zakona.
- (2) U Nacionalnu listu upisuju se zatečene domaće, udomaćene i novostvorene domaće sorte poljoprivrednog bilja (u daljnjem tekstu: domaće sorte) koje se nalaze na Sortnoj listi Republike Hrvatske uspostavljenoj prema Zakonu o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja („Narodne novine“ broj 131/97 i 163/2003) i sorte koje će biti upisane u Sortnu listu Republike Hrvatske prema ovome Zakonu do dana stupanja Republike Hrvatske u Europsku Uniju.
- (3) Nacionalnu sortnu listu za sve vrste poljoprivrednog bilja u obliku kataloga vodi, ažurira i objavljuje Zavod.
- (4) Sadržaj Nacionalne liste i dosjea o sorti, uvjete za zadržavanje sorti na sortnoj listi, propisat će ministar.

8. Posebno ispitivanje sorti za Preporučenu sortnu listu

Članak 69.

(1) Kod određenih vrsta poljoprivrednog bilja, važnih za proizvodnju u Republici Hrvatskoj, posebnim ispitivanjem sorte utvrđuje se proizvodna i gospodarska vrijednost sorte uz različite proizvodne tehnologije odnosno u različitim agroekološkim uvjetima kako bi se dobile detaljne informacije o svojstvima sorte.

(2) Preporučena sortna lista može se formirati od sorti upisanih u Sortnu listu Republike Hrvatske i Nacionalnu listu. Pravo proizvodnje, prijave za stručni nadzor, uvoza i/ili stavljanja na tržište takve sorte proizlazi iz statusa sorte na Sortnoj listi Republike Hrvatske i Nacionalnoj listi kao i statusa Sortne liste Republike Hrvatske i Nacionalne liste u odnosu na prihvaćanje postupka priznavanja sorti, koji je proveden do trenutka stupanja Europskoj uniji.

(3) Na temelju rezultata posebnih ispitivanja Zavod priprema Preporučenu sortnu listu i objavljuje je u službenom glasilu Zavoda.

(4) Ispitivanje i uvrštavanje na Preporučenu sortnu listu za poljoprivredno bilje provodi se na temelju zahtjeva Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo, a podnositelj zahtjeva snosi troškove ispitivanja.

(5) Ispitivanje i uvrštavanje na Preporučenu sortnu listu za voćne vrste provodi se na temelju Programa ispitivanja sorti za Preporučenu sortnu listu za voćne vrste koje Zavod za voćarstvo predlaže Ministarstvu.

(6) Programom iz stavka 5. ovoga članka predlaže se Ministarstvu određen broj vrsta bilja i njihovih sorti, koji će se uključiti u ispitivanja za Preporučenu sortnu listu.

(7) Troškove provođenja Programa iz stavka 5. ovoga članka snosi Ministarstvo.

(8) Vrste poljoprivrednog bilja te postupak i metode za provođenje posebnih ispitivanja, sadržaj i način vođenja Preporučene sortne liste, te visinu troškova posebnih ispitivanja koje snosi podnositelj zahtjeva iz stavka 4. ovoga članka, propisat će ministar.

9. Održavanje sorte matičnih stabala i čuvanje uzoraka sjemena

Članak 70.

(1) Za vrijeme dok je sorta priznata, sorta se mora održavati od strane održivača sorte.

(2) Sortu mogu održavati održivači koji su upisani u Upisnik dobavljača.

(3) U slučaju da se održivač sorte nalazi u drugoj državi članici Zajednice, nadzor održivača mora biti jednak nadzoru uspostavljenom po ovom Zakonu.

(4) Ako je ispunjen uvjet iz stavka 3. ovoga članka, sortu može održavati ovlaštenu održivač s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i kao takav se smatra održivačem sorte.

(5) Održivač sorte i ovlaštenu održivač moraju osigurati održavanje sorte po propisanim metodama za održavanje sorte i voditi evidencije o održavanju.

(6) Metode održavanja sorti sjemena i sadnog materijala, te sadržaj i način vođenja evidencije iz stavka 5. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 71.

- (1) Nadzor nad provođenjem održavanja sorte provodi nadležni Zavod.
- (2) Održivač sorte dužan je uzorak reprodukcijuskog materijala priznate sorte dostaviti nadležnom zavodu prije donošenja rješenja o priznavanju sorte.
- (3) Nadležni zavod čuva uzorak priznate sorte i koriste ih kao kontrolni uzorak, a za višegodišnje vrste bilja kao uzorak sorte evidentiraju se matična stabla kod oplemenjivača, odnosno održivača.
- (4) Propis o provođenju nadzora iz stavka 1. ovoga članka i način vođenja evidencije uzoraka iz stavka 3. ovoga članka propisat će ministar.

V. KONTROLA UVOZA POLJOPRIVREDNOG REPRODUKCIJSKOG MATERIJALA

Članak 72.

- (1) Dokumentacija koja prati poljoprivredni reprodukcijuski materijal podliježe obaveznoj kontroli prilikom uvoza koju obavlja fitosanitarna inspekcija na graničnom prijelazu ili na određenim mjestima unutar države, koji su pod carinskim nadzorom. Uvoznik prijavljuje uvoz poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala podnošenjem pisane prijave.
- (2) Sjeme se može uvoziti ako su ispunjeni uvjeti iz članka 29. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona i ako sjeme prati dokumentacija iz članka 29. stavaka 9. ovoga Zakona, a sadni materijal ako su ispunjeni uvjeti iz članka 47. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona i ako sadni materijal prati dokumentacija iz članka 47. stavka 8. ovoga Zakona.
- (3) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 2. ovoga članka fitosanitarni inspektor će dopustiti uvoz poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala, a u suprotnom fitosanitarni inspektor donosi rješenje o zabrani uvoza i naređuje vraćanje poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala pošiljaocu.
- (4) Poljoprivredni reprodukcijuski materijal što ga unose građani u Republiku Hrvatsku ili koji pristiže poštom carinarnici prijavljuje se fitosanitarnom inspektoru radi kontrole u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.
- (5) Carinarnice ne mogu cariniti poljoprivredni reprodukcijuski materijal, odnosno ne mogu upućivati te pošiljke na carinjenje drugim carinarnicama na području Republike Hrvatske, dok od fitosanitarnog inspektora na graničnom prijelazu ne dobiju potvrdu o obavljenoj kontroli u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.
- (6) Protiv rješenja fitosanitarne inspekcije iz stavka 3. ovoga članka može se podnijeti žalba Ministarstvu.
- (7) Žalba se podnosi u roku od osam dana od dana dostave rješenja.
- (8) Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.
- (9) Pregled pošiljke te obrazac prijave iz stavka 1. ovoga članka, propisat će ministar.

Članak 73.

- (1) Male količine sjemena u originalnom pakiranju kojeg građani Republike Hrvatske uvoze za osobne potrebe mogu se uvesti bez prijave fitosanitarnom inspektoru i ne podliježu nadzoru prema članku 69. stavku 1. ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona.

(2) Količine sjemena iz stavaka 1. ovoga članka propisat će ministar.

VI. TROŠKOVI

Članak 74.

- (1) Troškove postupka priznavanja sorti snosi podnositelj zahtjeva.
- (2) Troškove čuvanja uzoraka te provođenja nadzora iz članka 71. ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona snosi podnositelj zahtjeva.
- (3) Troškove iz stavka 1. i 2. ovoga članka, vrijeme i način uplate te korištenje sredstava propisat će ministar.

Članak 75.

- (1) Pravne i fizičke osobe plaćaju troškove za:
  1. provođenje stručnog nadzora nad proizvodnjom sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja iz članka 14. stavak 1., članka 39. stavak 1. te izdavanje certifikata iz članka 20. stavak 1. i članka 42. stavak 1. ovoga Zakona;
  2. utvrđivanje kvalitete sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja iz članka 19. i članka 38. ovoga Zakona;
  3. kontrolu uvoznih pošiljaka sjemena poljoprivrednog bilja od strane fitosanitarne inspekcije iz članka 69. ovoga Zakona.
- (2) Troškovi iz stavka 1. točke 1. ovoga članka prihod su Zavoda, troškovi iz stavka 1. točke 2. ovoga članka prihodi su ovlaštenih laboratorija i Zavoda, a troškovi iz stavka 1. točke 3. ovoga članka prihod su državnog proračuna.
- (3) Visinu troškova iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar.

VII. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 76.

- (1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona te nadzor nad radom zavoda u povjerenim im poslovima državne uprave provodi Ministarstvo.
- (2) Povjereni poslovi državne uprave koje obavljaju zavodi jesu:
  - obavljanje stručnog nadzora nad proizvodnjom sjemenskog usjeva i sadnog materijala;
  - izdavanje isprava i priznavanje sorte.

Članak 77.

- (1) Inspekcijski nadzor u provođenju ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju njega obavlja poljoprivredna i fitosanitarna inspekcija (u daljnjem tekstu: nadležna inspekcija) Ministarstva.
- (2) Poslove inspekcijskog nadzora iz nadležnosti poljoprivredne inspekcije provode poljoprivredni inspektor, a iz nadležnosti fitosanitarne inspekcije provode fitosanitarni inspektori.

(3) Inspekcijski nadzor u provođenju ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju njega na tržištu obavljaju i gospodarski inspektori Državnog inspektorata sukladno posebnim propisima o trgovini i zaštiti potrošača.

Članak 78.

(1) Poslove poljoprivrednog inspektora može obavljati diplomirani inženjer agronomije/poljoprivrede određenog studija, odsjeka ili smjera odnosno magistar struke s položenim državnim stručnim ispitom i pet (5) godina radnog iskustva u struci.

(2) Uvjeti iz stavka 1. ovoga članka za fitosanitarnog inspektora propisani su Zakonom o biljnom zdravstvu („Narodne novine“ broj 75/05).

(3) Program posebnog dijela državnoga stručnog ispita iz stavka 1. i 2. ovoga članka propisati će ministar.

Članak 79.

(1) Poljoprivredni i fitosanitarni inspektor (u daljnjem tekstu: nadležni inspektor) imaju iskaznicu i znak kojim dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(2) Obrazac iskaznice i znaka te način i postupak izdavanja iskaznice iz stavka 1. ovoga članka propisati će ministar.

Članak 80.

(1) Poljoprivredna inspekcija obavlja slijedeće poslove:

1. kontrolira ispunjavanje uvjeta pravnih i fizičkih osoba upisanih u Upisnik dobavljača sjemena i Upisnik dobavljača sadnog materijala;

2. izriče mjeru privremenog ili trajnog brisanja iz Upisnika dobavljača sjemena i Upisnika dobavljača sadnog materijala;

3. nadzire da li poljoprivredni reprodukcijски materijal koji se stavlja na tržište ima propisanu dokumentaciju;

4. nadzire vrste bilja koje nije dopušteno uzgajati i umnažati na određenim područjima Republike Hrvatske;

5. uzima uzorke poljoprivrednog reprodukcijskog materijala u inspekcijskom postupku, radi davanja na analizu;

6. naređuje izmjenu certifikata uz otpremnicu i certifikata na pakiranju ako utvrdi da poljoprivredni reprodukcijски materijal na tržištu nije propisano označen odnosno nije propisane kvalitete;

7. nadzire vođenje evidencija za poljoprivredni reprodukcijски materijal propisane ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju ovoga Zakona;

8. zabranjuje stavljanje na tržište poljoprivrednog reprodukcijskog materijala, ako utvrdi da ne udovoljava kvaliteti i drugim uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju njega;

9. privremeno zabranjuje, do donošenja konačnog rješenja, stavljanje na tržište poljoprivrednog reprodukcijskog materijala ako prodavaonice ne ispunjavaju propisane uvjete;

10. privremeno oduzima poljoprivredni reprodukcijски materijal te druge predmete, u svezi s njihovim stavljanjem na tržište, do donošenja konačnog rješenja;

11. naređuje uništavanje i nadzire postupak uništavanja sjemena, stavljenog na tržište suprotno odredbama ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona, koje se ne bi moglo iskoristiti izravno ili u prerađenom stanju za ljudsku ili stočnu hranu ili industrijsku preradu;

12. naređuje uništenje i nadzire postupak uništenja sadnog materijala koji je stavljen na tržište suprotno ovom Zakonu i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona;

13. vodi službene podatke o povredama odredaba ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona;

14. izvješćuje nadležna tijela državne uprave o uočenim nepravilnostima i traži provođenje određenih postupaka, ako sama nije ovlaštena izravno postupati;

15. podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka radi povrede odredaba ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona;

16. poduzima i druge radnje i mjere propisane ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju ovoga Zakona.

(2) Fitosanitarna inspekcija obavlja sve poslove iz stavka 1. ovog članka u području sadnog materijala, kao i:

1. kontrolu upisa u Upisnik dobavljača sjemena iz članka 29. stavka 1., upisa sorte na Sortnu listu Republike Hrvatske iz članka 29. stavka 2. te dokumenata iz članka 29. stavka 9.;

2. kontrolu upisa u Upisnik dobavljača sadnog materijala iz članka 47. stavka 1., upisa sorte na Sortnu listu Republike Hrvatske iz članka 47. stavka 2. te dokumenata iz članka 47. stavka 8..

Članak 81.

(1) Pravne i fizičke osobe koje podliježu nadzoru nadležnog inspektora dužne su mu omogućiti obavljanje nadzora, pružiti potrebne podatke i obavijesti te osigurati uvjete za nesmetani rad.

(2) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su na zahtjev nadležnog inspektora u određenom roku dostaviti ili pripremiti podatke i materijale koji su mu potrebni za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora.

(3) Rok iz stavka 2. ovoga članka mora biti primjeren vrsti zahtjeva.

Članak 82.

(1) Nadležni inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora vodi postupak, sastavlja zapisnik i donosi rješenje, kada je za to ovlašten ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju njega.

(2) Na postupak nadležnog inspektora primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 83.

(1) Ako nadležni inspektor u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propisi doneseni na temelju njega, naredit će rješenjem da se utvrđene

nepravilnosti, odnosno nedostaci uklone u određenom roku.

(2) Nadležni inspektor donijet će rješenje iz stavka 1. ovoga članka bez odlaganja, a najkasnije u roku 15 dana od dana završetka nadzora.

(3) Protiv rješenja nadležnog inspektora može se u roku 8 dana od dana dostave rješenja izjaviti žalba Povjerenstvu za rješavanje o žalbama kojeg imenuje ministar.

Članak 84.

(1) Nadležni inspektor donijet će usmeno rješenje i odmah narediti izvršenje, kada utvrdi da pravna ili fizička osoba obavlja djelatnost protivno u prekršajnom postupku izrečenoj zaštitnoj mjeri zabrane obavljanja djelatnosti, a koje je postalo pravomoćno i izvršno.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka unijet će se u zapisnik o provedenom inspekcijskom pregledu.

(3) U provedbi rješenja iz stavka 1. ovoga članka nadležni inspektor će pečaćenjem ili na drugi način zatvoriti prostorije (objekt) u kojima se obavlja djelatnost, a može do konačne odluke nadležnog tijela oduzeti opremu, uređaje, sredstva za rad i prijevozna sredstva kojima se obavlja djelatnost.

Članak 85.

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor može privremeno oduzeti, do donošenja rješenja o izvršenom prekršaju ili presude o kaznenom djelu, dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili sudskom postupku mogu poslužiti kao dokaz.

(2) O privremenom oduzimanju dokumentacije ili predmeta iz stavka 1. ovoga članka izdaje se potvrda.

Članak 86.

(1) Ako nadležni inspektor posumnja da sjeme i sadni materijal ne odgovara uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju njega, uzet će određeni broj uzoraka i dostaviti ih na analizu ovlaštenom laboratoriju.

(2) Uzorci za analizu dostavljaju se pod šifrom.

(3) Način uzimanja uzoraka, broj i masu odnosno količinu propisati će ministar.

Članak 87.

(1) Dobavljač sjemena (u daljnjem tekstu: vlasnik uzorka) može u roku osam dana od dana primitka rezultata analize zahtijevati od nadležnog inspektora da drugi primjerak uzorka dostavi Zavodu na superanalizu.

(2) Superanalizu može zahtijevati i nadležni inspektor u roku iz stavka 1. ovoga članka, ako posumnja u rezultat analize.

(3) Nalaz superanalize konačan je i može se pobijati samo pod uvjetima i na način propisan za pobijanje javnih isprava.

Članak 88.

(1) Vlasnik uzorka dužan je podmiriti troškove analize, odnosno superanalize uzoraka ako se utvrdi da sjeme ili sadni materijal od kojeg su uzeti uzorci ne odgovara propisanim uvjetima.

(2) Ako se analizom utvrdi da uzorci odgovaraju odredbama ovoga Zakona i propisima donijetim na temelju njega, troškove analize odnosno superanalize uzoraka podmiruje

tijelo državne uprave čiji je poljoprivredni inspektor dostavio uzorke.

(3) Vlasnik proizvoda od kojeg je uzet uzorak nema pravo na naknadu vrijednosti uzorka.

Članak 89.

(1) Postupak po žalbi na upravni akt koji donosi Zavod provodi Ministarstvo.

(2) Protiv rješenja Ministarstva donijetih na temelju ovoga Zakona u prvom stupnju nije dopuštena žalba nego se može pokrenuti upravni spor.

(3) Žalba izjavljena protiv rješenja donijetih na temelju ovoga Zakona ne zadržava izvršenje rješenja.

Članak 90.

Zaključak o dozvoli izvršenja rješenja nadležni inspektor dužan je donijeti bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana kada je rješenje postalo izvršno.

Članak 91.

(1) Izvršno rješenje nadležnog inspektora kojem je predmet nenovčana obveza i koje se prema prirodi obveze može izvršiti neposrednom prinudom, izvršit će se tom prinudom, bez prethodne primjene prisilnih mjera iz članka 286. Zakona o općem upravnom postupku.

(2) Ako se rješenje ne može izvršiti prema stavku 1. ovoga članka, nadležni inspektor prinudit će izvršenika na ispunjenje obveze novčanim kaznama.

(3) Prinudna novčana kazna koja se izriče u smislu stavka 2. ovoga članka, prvi put, izriče se u iznosu od 10.000,00 kuna za nadziranu pravnu, odnosno 5.000,00 kuna za nadziranu fizičku osobu. Svaka kasnija prinudna novčana kazna izriče se u istom iznosu.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 92.

(1) Novčanom kaznom od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ili fizička osoba:

1. ako uzgaja genetski modificiranu sortu u suprotnosti s odredbom članka 11. stavak 1. i članka 33. stavka 8.;

2. ako stavi na tržište sjeme ili reprodukcijски materijal genetski modificirane sorte, koja se nalazi na zajedničkoj Sortnoj listi unatoč zabrani ministra (članak 11. stavak 2.)

3. ako za naručitelja iz trećih zemalja proizvodi sjeme genetski modificiranih sorti (članak 12. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 20.000,00 do 70.000,00 kuna.

Članak 93.

(1) Novčanom kaznom od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako stavlja na tržište sjeme genetski modificirane sorte, a da na certifikatu o sjemenu na pakiranju i na certifikatu o sjemenu koji prati sjeme na tržištu te na svim ostalim

službenim i neslužbenim dokumentima, koji su pričvršćeni ili koji prate sjeme, nije jasno i uočljivo navedeno da je sjeme sorte genetski modificirano, isticanjem riječi „genetski modificirani organizam“ (članak 24. stavak 1.);

2. ako stavlja na tržište genetski modificiranu sortu sadnog materijala, a da na certifikatu o sadnom materijalu na pakiranju i na certifikatu koji prati sadni materijal na tržištu te na svim ostalim službenim i neslužbenim dokumentima, koji su pričvršćeni ili koji prate sadni materijal, nije jasno i uočljivo navedeno da je sorta sadnog materijala genetski modificirana, isticanjem riječi „genetski modificirani organizam“ (članak 43. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna.

Članak 94.

(1) Novčanom kaznom od 70.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako na tržište stavi sjeme kojemu u postupku certifikacije nije utvrđena kategorija (članak 9. stavak 1.);

2. ako na tržište stavi sjeme suprotno odredbi članka 8. stavak 4. (članak 9. stavak 4.);

3. ako proizvodi sjeme, a nije upisan i registriran u Upisnik dobavljača sjemena (članak 10. stavak 1.)

4. ako na tržište stavi naturalno sjeme suprotno odredbi članka 18. stavak 3.;

5. ako sjeme na tržištu ne udovoljava minimalnim zahtjevima kvalitete iz članka 19. stavka 6. (članak 19. stavak 2.);

6. ako stavi na tržište sjeme suprotno odredbi članka 23. stavak 1. i 3.;

7. ako stavi na tržište sjeme suprotno odredbi članka 23. stavak 5., 6., 7. i 8.;

8. ako stavi na tržište sjeme tretirano s kemikalijama ili sredstvima za zaštitu bilja, suprotno članku 24. stavak 2.;

9. ako se u slučaju ponovnog pakiranja, plombiranja i označavanja sjeme ne označi na način propisan člankom 25. stavak 2.;

10. ako stavi na tržište sjeme koje ne posjeduje certifikat iz članka 20. stavak 1. ovoga Zakona te ako ne udovoljava uvjetima iz certifikata (članak 26. podstavak 1.);

11. ako stavi na tržište sjeme koje ne udovoljava minimalnim uvjetima kvalitete iz članka 19. stavak 6. ovoga Zakona (članak 26. podstavak 2.);

12. ako stavi na tržište sjeme koje ne udovoljava uvjetima iz članka 23. ovoga Zakona o pakiranju, plombiranju i označavanju sjemena (članak 26. podstavak 3.);

13. ako stavi na tržište sjeme koje ne pripada sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske, ako se radi o vrstama bilja za koje je Sortna lista obavezna (članak 26. podstavak 4.);

14. ako sjeme na tržište stavi dobavljač koji nije upisan u Upisnik dobavljača sjemena, a za kojeg je upis u Upisnik obavezan prema članku 6. ovoga Zakona (članak 26. podstavak 5.);

15. ako se bavi trgovinom sjemena, a nije registrirana za tu djelatnost u skladu sa člankom 27. stavak 1.;

16. ako se bavi trgovinom sjemena na veliko i na malo, a nema zaposlenika sa

propisanom stručnom spremom (članak 27. stavak 2.);

17. ako prodaje sjeme na veliko i na malo u suprotnosti sa odredbom članka 27. stavak 3.;

18. ako uvozi i stavlja na tržište sjeme, a nije upisan i registriran u Upisnik dobavljača sjemena (članak 29. stavak 1.);

19. ako uvozi i stavlja na tržište sjeme u suprotnosti s odredbom članka 29. stavka 2.;

20. ako uvozi i stavlja na tržište sjeme iz trećih zemalja u suprotnosti s odredbom članka 29. stavka 3.;

21. ako ne vodi evidenciju o uvezenim količinama sjemena iz članak 29. stavka 7.;

22. ako bez dopuštenja uvozi sjeme koje nije konačno certificirano u suprotnosti s odredbom članka 29. stavka 8.;

23. ako sjeme prilikom uvoza ne prati dokumentacija izdana od nadležnog tijela i ako je sjeme stavljeno na tržište u suprotnosti s uvjetima iz članka 29. stavka 8.;

24. ako stavi na tržište sadni materijal u suprotnosti s člankom 32. (članak 32. stavci 1., 2. i 3.);

25. ako proizvodi sadni materijal, a nije upisan i registriran u Upisnik dobavljača sadnog materijala (članak 33. stavak 1.);

26. ako proizvodi sadni materijal za naručitelja iz trećih zemalja bez odobrenja Ministarstva (članak 34. stavak 2.);

27. ako stavi na tržište sadni materijal kojeg proizvodi za naručitelja iz trećih zemalja (članak 34. stavak 5.);

28. ako sadni materijal iz članka 34. stavka 1. ovoga Zakona ne označi i ne poštuje uvjete izolacije iz članka 34. stavka 7. ovoga Zakona;

29. ako tijekom proizvodnje, pakiranja, plombiranja, skladištenja, prijevoza i isporuke ne poštuje odredbe iz članka 35. stavka 1. i 2. ovoga Zakona;

30. ako stavi na tržište sadni materijal koji ne odgovara propisanim zahtjevima o kvaliteti (članak 37. stavak 1.);

31. ako bez odobrenja ministra stavi na tržište sadni materijal koji zadovoljava manje stroge uvjete kvalitete u odnosu na vegetativnu razvijenost, bez umanjenja uvjeta zdravstvenog stanja tog sadnog materijala (članak 37. stavak 2.);

32. ako dobavljač sadnog materijala ne prijavi Zavodu proizvodnju u skladu sa člankom 40. stavak 1. ovoga Zakona;

33. ako dobavljač sadnog materijala uništi sadni materijal bez nadzora nadležnog inspektora (članak 41. stavak 3.);

34. ako dobavljač sadnog materijala ne dostavi Zavodu godišnje izvješće s podacima iz članka 42. stavak 4.;

35. ako stavi na tržište sadni materijal koji ne udovoljava uvjetima iz članka 43. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona o pakiranju, plombiranju i označavanju sadnog materijala (članak 43. stavak 1. i 2.);

36. ako prodaje sadni materijal na malo na mjestu proizvodnje koji nije označen u skladu sa člankom 43. stavak 4.;

37. ako sadni materijal stavlja na tržište dobavljač sadnog materijala koji nije upisan u Upisnik dobavljača sadnog materijala, ako se radi o dobavljaču za kojeg je upis obavezan (članak 45. stavak 1.);

38. ako stavi na tržište sadni materijal koji ne posjeduje certifikat iz članka 42. stavaka

1. ovoga Zakona (članak 45. stavak 2. podstavak 1.);
  39. ako stavi na tržište sadni materijal koji ne udovoljava uvjetima kvalitete iz članka 36. stavka 2. ovoga Zakona (članak 45. stavak 2. podstavak 2.);
  40. ako stavi na tržište sadni materijal koji ne udovoljava uvjetima iz članka 43. ovoga Zakona o pakiranju, plombiranju i označavanju sadnog materijala (članak 45. stavak 2. podstavak 3.);
  41. ako stavi na tržište sadni materijal koji ne pripada sorti koja se nalazi na Sortnoj listi Republike Hrvatske ako se radi o vrstama bilja za koje je Sortna lista obavezna (članak 45. stavak 2. podstavak 4.);
  42. ako se bavi trgovinom sadnog materijala, a nije registrirana za tu djelatnost u skladu sa člankom 46. stavak 1.;
  43. ako se bavi trgovinom sadnog materijala na veliko i na malo, a nema zaposlenika sa propisanom stručnom spremom (članak 46. stavak 2.);
  44. ako prodaje sadni materijal na veliko i na malo u suprotnosti sa odredbom članka 46. stavak 3.;
  45. ako uvozi i stavlja na tržište sadni materijal, a nije upisan i registriran u Upisnik dobavljača sadnog materijala (članak 47. stavak 1);
  46. ako uvozi i stavlja na tržište sadni materijal u suprotnosti s odredbom članka 47. stavka 2.;
  47. ako uvozi i stavlja na tržište sadni materijal iz trećih zemalja u suprotnosti s odredbom članka 47. stavka 5.;
  48. ako uvoznik sadnog materijala Zavodu ne dostavi podatke o uvezenom sadnom materijalu (članak 47. stavka 7.);
  49. ako stavi na tržište sadni materijal za koji nije izdano rješenje o dozvoli uvoza (članak 49. stavak 2.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba (samostalni poduzetnik ili pojedinac) novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 95.

- (1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 70.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:
1. ako stavi na tržište sjeme sorte koje proizvodi za naručitelja iz trećih zemalja (članak 12. stavak 4.);
  2. ako o proizvodnji sjemena iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona ne izvijesti nadležnu inspekciju (članak 12. stavak 5.);
  3. ako sjeme iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona na tržištu nije označeno u skladu sa člankom 12. stavkom 6.;
  4. ako stavi na tržište sjeme suprotno odredbi članka 28.;
  5. ako dobavljač iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona ne vodi pisanu evidenciju o kupnji, prodaji i isporuci sadnog materijala (članak 33. stavak 5.);
  6. ako proizvodi sadni materijal u suprotnosti s odredbom članka 34. stavka 4.;
  7. ako ne postupi po rješenju nadležne inspekcije iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona;
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj

osobi novčanom kaznom od 6.000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba (samostalni poduzetnik ili pojedinac) novčanom kaznom od 6.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 96.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako proizvodi i stavlja na tržište sadni materijal u suprotnosti sa odredbom članka 44. stavak 1.;

2. ako poljoprivrednom inspektoru ne omogući obavljanje nadzora, ne pruži potrebne podatke i obavijesti te ne osigura uvjete za nesmetani rad (članak 90. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 2.000,00 do 6.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba (samostalni poduzetnik ili pojedinac) novčanom kaznom od 2.000,00 do 6.000,00 kuna.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 97.

Danom stupanja Republike Hrvatske u Europsku Uniju:

- priznaje se dobavljaču poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala, koji ima registriranu tvrtku sa sjedištem u državi članici Europske Unije da je upisan u Upisnik dobavljača sjemena i Upisnik dobavljača sadnog materijala iz članka 6. ovoga Zakona;

- priznaje se da poljoprivredni reprodukcijuski materijal, koji je proizveden u jednoj od država članica Zajednice, ispunjava zahtjeve iz ovoga Zakona, ako ispunjava zahtjeve utvrđene propisima Europske Unije za taj poljoprivredni reprodukcijuski materijal;

- uvozom se smatra uvoz poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala iz svih država, koje nisu članice Europske Unije, te se te države u smislu ovoga Zakona smatraju trećim zemljama;

- sortama poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala koje su upisane na Zajedničku sortnu listu Zajednice ili sortnu listu u jednoj od država članica Zajednice priznaje se status upisa u Sortnu listu Republike Hrvatske s pravom proizvodnje, prijave za stručni nadzor, uvoza i stavljanja na tržište na teritoriju Republike Hrvatske;

- priznaje se da prijavu za upis sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske može podnijeti fizička i pravna osoba, koja ima stalno prebivalište ili sjedište u jednoj od država članica Zajednice;

- priznaje se pravnoj ili fizičkoj osobi koja je registrirana kod ovlaštenog tijela u državi članici Europske Unije kao održivač sorte da je upisan u Upisnik održivača sorti iz članka 4. ovoga Zakona.

Članak 98.

Odredbe članka 2. stavka 2. drugi podstavak, članka 11. stavaka 3., članka 20. stavka 5., 6. 7., 8. i 9., članka 28. stavka 1. drugi podstavak, članka 29. stavka 5. i 6., članka 47. stavka 5. i 6., članka 59. stavka 5., članka 62. stavka 2. i članka 70. stavka 3. i 4., članka 101. stavka 2 i 3. ovoga Zakona primjenjivat će se nakon stupanja Republike Hrvatske u Europsku Uniju.

Članak 99.

Nakon stupanja Republike Hrvatske u Europsku Uniju primjenjivati će se odredbe članka 11. stavaka 1. i 2., članka 28. stavka 3. i članka 37. stavka 2. ovoga Zakona uz odobrenje nadležnog tijela Zajednice.

Članak 100.

Nakon stupanja Republike Hrvatske u Europsku Uniju neće se primjenjivati odredbe članka 29. stavka 4., članka 47. stavka 4. i 59. stavka 6. ovoga Zakona.

Članak 101.

(1) Od dana stupanja Republike Hrvatske u Europsku Uniju, Ministarstvo će dostavljati priopćenja i informacije o mjerama poduzetim po ovom Zakonu nadležnom tijelu Zajednice i nadležnim tijelima drugih država članica Zajednice.

(2) U cilju poboljšanja odredbi akata koji na razini Europske unije uređuju pitanja iz područja sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja novih sorti može se organizirati provođenje određenih ispitivanja na razini Europske Unije.

(3) U cilju provođenja stavka 2. ovoga članka ministar može propisati provođenje ispitivanja, koje ne može biti duže od 7 godina i u tu svrhu oslobađanje od poštivanja pojedinih odredbi ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona.

Članak 102.

(1) Pravne i fizičke osobe koje su po Zakonu o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja („Narodne novine“ broj 131/97, 163/03) upisane u:

-Upisnik proizvođača poljoprivrednog sjemena, presadnica i micelija jestivih i ljekovitih gljiva (u daljnjem tekstu: Upisnik proizvođača sjemena) smatraju se upisanim:

1. u Upisnik dobavljača sjemena i registriranima za proizvodnju i stavljanje na tržište sjemena prema ovom Zakonu i to za vrste i kategorije sjemena za koje su bila utvrđena prava proizvodnje sjemena u Upisniku proizvođača sjemena;
2. u Upisnik dobavljača sadnog materijala i registriranima za proizvodnju i stavljanje na tržište presadnica i to za vrste bilja za koje su bila utvrđena prava proizvodnje u Upisniku proizvođača sjemena;

-Upisnik proizvođača poljoprivrednog sadnog materijala smatraju se upisanim u Upisnik dobavljača sadnog materijala i registriranima za proizvodnju i stavljanje na tržište ili distribuciju sadnog materijala prema ovom Zakonu i to onih vrsta sadnog materijala za koje im je pravo bilo utvrđeno u Upisniku proizvođača poljoprivrednog sadnog materijala;

-Upisnik uvoznika sjemena, sadnog materijala presadnica i micelija jestivih i ljekovitih gljiva (u daljnjem tekstu: Upisnik uvoznika) smatraju se upisanim u:

1. Upisnik dobavljača sjemena i registriranima za uvoz i stavljanje na tržište sjemena prema ovome Zakonu i to za vrste ili skupine bilja za koje su bili upisani u Upisnik uvoznika;
2. Upisnik dobavljača sadnog materijala i registriranima za uvoz stavljanje na tržište sadnog materijal prema ovome Zakon i to vrste ili skupine bilja za koje su bili upisani u Upisnik uvoznika

-Upisnik dorađivača poljoprivrednog sjemena smatraju se upisanim u Upisnik dobavljača sjemena i registriranima za doradu i stavljanje na tržište sjemena prema ovom Zakonu;

-Upisnik laboratorija za kontrolu kakvoće poljoprivrednog sjemena smatraju se upisanim u Upisnik laboratorija s pravom analize sjemena prema ovom Zakonu;

-Upisnik uzorkivača sjemena smatraju se upisanim u Upisnik uzorkivača prema ovom Zakonu;

-Upisnik održivača sorti poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala smatraju se upisanim u Upisnik održivača sorti prema ovom Zakonu za sorte za koje su upisani u:

1. Upisniku održivača sorti poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala;
2. Upisnik dobavljača sjemena i registriranima za proizvodnju i stavljanje na tržište sjemena prema ovom Zakonu i to za sjeme biljnih vrste za koje su bili upisani kao održivač u Upisniku Upisnik održivača sorti poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala;
3. u Upisnik dobavljača sadnog materijala i registriranima za proizvodnju i stavljanje na tržište presadnica i to za vrste bilja za koje su bili upisani u Upisnik održivača sorti poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala.

(2) Pravne i fizičke osobe koje su prema stavku 1. ovoga članka upisane u upisnike iz članka 4. stavka 1. podstavka 10. i članka 6. stavka 1. ovoga Zakona ostaju upisane u trajanju od jedne godine od dana primjene ovoga Zakona.

(3) Istekom roka iz stavka 2. ovoga članka pravne i fizičke osobe, koje se nisu uskladile sa uvjetima za upis u Upisnike iz članka 4. stavka 1. podstavka 10. i članka 6. stavka 1. ovoga Zakona, brisati će se iz tih upisnika.

(4) Nadzornici koji provode nadzor nad sjemenom i sadnim materijalom prema po Zakonu o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja, imaju pravo obavljati tu djelatnost godinu dana od početka primjene ovoga Zakona.

Članak 103.

Poljoprivredni reprodukcijски materijal koji je do primjene ovoga Zakona bio proizveden, dorađen, pakiran i deklariran prema važećim aktima, smije se staviti na tržište do 30. lipnja 2008. godine.

Članak 104.

(1) Sorte poljoprivrednog reprodukcijskog materijala koje su bile upisane u Upisnike iz članka 5. stavaka 5., 6. i 7. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja smatraju se da su upisane u Sortnu listu Republike Hrvatske u trajanju od jedne godine od dana primjene ovoga Zakona, a sorte koje su do primjene ovoga Zakona priznate prema Zakonu o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti

u skladu sa uvjetima iz članka 59. stavak 2. ovoga Zakona smatraju se upisane u Sortnu listu Republike Hrvatske.

(2) Ako sorte poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala iz stavka 1. ovoga članka, nisu u danom roku ispunile uvjete za upis u Sortnu listu Republike Hrvatske u pogledu uvjeta iz članka 59. i 70. ovoga Zakona brisati će se sa Sortne liste Republike Hrvatske.

(3) Poljoprivrednim reprodukcijuskim materijalom sorti koje se prema stavku 2. ovoga članka brišu sa Sortne liste Republike Hrvatske može se trgovati do 30. lipnja godine u kojoj se sorte brišu sa Sortne liste Republike Hrvatske.

(4) Uzorke poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala sorti upisanih u Upisnike iz članka 5. stavka 5. i 7. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja („Narodne novine“ broj 131/97 i 163/03), koje se temeljem stavka 2. ovoga članka brišu iz Sortne liste Republike Hrvatske, nastaviti će se čuvati u okviru aktivnosti iz članka 6. ovoga Zakona.

Članak 105.

Postupci za priznavanje sorte i upis sorte u Upisnike iz članka 5. stavaka 5., 6. i 7. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja koji su pokrenuti do primjene ovoga Zakona nastavljaju se prema ovom Zakonu.

Članak 106.

(1) Propise na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona donijet će ministar u roku od dvije godine dana od dana njegova stupanja na snagu.

(2) Do donošenja propisa iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi propisi donijeti na temelju Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja.

Članak 107.

Inspekcijski i prekršajni postupci koji su započeti do početka primjene ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama propisa koji su bili na snazi prema članku 108. ovoga Zakona.

Članak 108.

(1) Do početka primjene ovoga Zakona ostaju na snazi odredbe Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja.

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona poslove iz nadležnosti inspekcije bilinogojstva preuzima poljoprivredna inspekcija Ministarstva prema odredbama iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 109.

(1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“, a primjenjuje se od 1. siječnja 2008. godine.

VI. OBRAZLOŽENJE KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA

Uz članak 1. i 2.

Ovim člancima propisano je područje primjene ovog Zakona na proizvodnju, stavljanje na tržište i uvoz poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala s ciljem podizanja kvalitete i lakšeg protoka poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala.

Uz članak 3.

Člankom 3. pojašnjeni su pojmovi korišteni u ovom Zakonu.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisana je nadležnost pojedinih tijela u poslovima certifikacije sjemena i sadnog materijala, priznavanja sorti i upisa na Sortnu listu, kao i.

Uz članak 5.

Člankom 5 propisana su povjerenstva koja u cilju praćenja stanja i davanja stručnih mišljenja osniva ministar.

Uz članak 6.

Člankom 6. propisan je sustav očuvanja biljnih genetskih izvora.

Uz članak 7. i 8.

Ovaj članak propisuje registriranje dobavljača sjemena i sadnog materijala kroz sustav Upisnika i kroz to evidenciju pravnih i fizičkih osoba koje se bave umnažanjem, proizvodnjom, održavanjem i/ili doradom, stavljanjem na tržište i uvozom poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala. Propisuju se i uvjeti i način vođenja upisnika laboratorija i uzorkivača.

Uz članak 9.

Propisuje obavezu utvrđivanja kategorije sjemena koje se stavlja na tržište kroz postupak certifikacije i uvjete koje kategorije sjemena, ovisno o vrsti bilja, trebaju udovoljavati da bi bile potvrđene u stručnom nadzoru.

Uz članak 10. i 11.

Ova odredba propisuje uvjete za pravne i fizičke osobe koje se bave proizvodnjom sjemena za upis u Upisnik dobavljača sjemena.

Propisani su uvjeti za proizvodnju i stavljanje na tržište sjemena kao i izuzeci od primjene ovih odredbi.

Posebno se uređuje pitanje uzgoja genetski modificiranih sorti i postupanje te zabrane proizvodnje

Uz članak 12.

Ova odredba govori o mogućnosti umnažanja sjemena za inozemnog naručitelja od uvezenog sjemena sorte koja nije upisana u Sortnu listu na temelju suglasnosti ministra.

Uz članak 13. i 14.

Nadzor nad cjelokupnim procesom uzgoja sjemenskog usjeva, žetve ili berbe, prijevoza, skladištenja i dorade sjemena u nadležnosti je Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo odnosno osoba koje Zavod ovlasti. Samo za posljednju generaciju u nizu umnažanja Zavod može ovlastiti dobavljača za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom.

Uz članak 15.

Nadzorom u tijeku uzgoja utvrđuje se osim kategorije sjemena i podrijetlo upotrijebljenog sjemena, čistoća vrste, autentičnost i čistoća sorte kao i zdravstveno stanje usjeva.

Uz članak 16. i 17

Sjeme može dorađivati dorađivač upisan u Upisnik dobavljača, ali se svaka faza dorade odvija pod nadzorom ovlaštene osobe.

Dobavljač može pripremati mješavine različitih vrsta i sorti poljoprivrednog bilja u različitim omjerima, ali svakoj od komponenata mora biti pojedinačno u postupku certifikacije utvrđena kategorija.

Uz članak 18.

Nužno je da naturalno sjeme određene vrste, sorte i kategorije tijekom transporta od njive do mjesta skladištenja bude odvojeno i označeno kako ne bi došlo do miješanja.

Uz članak 19.

Ovom odredbom definirana je kvaliteta sjemena i uvjeti pod kojima se sjeme stavlja na tržište.

Također je propisano da analizu kvalitete sjemena obavlja ovlaštenu laboratorij na uzorku koji uzima uzorkivač, a nadzor nad radom laboratorija i uzorkivača s pravom trajnog ukidanja ovlaštenja ili privremenog oduzimanje ovlaštenja laboratoriju ili uzorkivaču provodi Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo.

Uz članak 20.

Ovim člankom propisano je da Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo na temelju dobavljačeve zahtjeva i na temelju pozitivnog nalaza i zadovoljavajuće kvalitete sjemena izdaje certifikat o sjemenu. Ujedno je uređeno kada Zavod izdaje certifikata za sjeme koje nije bilo pod njegovim nadzorom, a u okolnostima kada je Hrvatska u Europskoj uniji.

Uz članak 21.

Ovim člankom propisuju se uvjeti i način provođenje nadzora pod stručnom kontrolom, te iznimke u odnosu na izdavanje certifikata od strane Zavoda.

Uz članak 22.

Predviđena je mogućnost da Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo obavlja post kontrolu certifikacije sjemena i ako utvrdi da sjeme ne udovoljava uvjetima iz certifikata, predlaže Ministarstvu trajno ili privremeno brisanje dobavljača iz Upisnika dobavljača sjemena.

Uz članak 23. i 24.

Propisani su uvjeti pakiranja, plombiranja i označavanja sjemena koje se stavlja na tržište kao i izuzeci u slučaju prodaje malih količina sjemena namijenjenih poznatom krajnjem korisniku, genetski modificirane sorte i sjemena tretiranog sa kemikalijama ili sredstvima za zaštitu bilja.

Uz članak 25.

Ova odredba regulira pitanje ponovnog pakiranja, plombiranja i označavanja sjemena pod stručnim nadzorom nadležnog tijela.

Uz članak 26.

Ovaj članak propisuje uvjete pod kojima se sjeme može staviti na tržište.

Uz članak 27.

Uvjeti registracije i prodaje sjemena u trgovini na veliko i trgovini na malo.
Uz članak 28.

Ovaj članak propisuje iznimke u odnosu na uvjete pod kojima se sjeme može staviti na tržište u slučaju nedovoljnih količina sjemena raspoloživih na tržištu Republike Hrvatske ili u svrhu provođenja znanstvenog i selekcijskog rada dobavljača koji se bave selekcijom i znanstveno-istraživačkim radom u sjemenarstvu.

Uz članak 29.

Ovaj članak regulira uvjete za dobavljače koji se bave uvozom sjemena, propisuje dokumentaciju potrebnu za uvoz sjemena kao i uvjete za potvrđivanje istovjetnosti proizvodnje sjemena u trećim zemljama.

Uz članak 30.

Odredba propisuje odgovornost dobavljača za sjeme koje uvozi i stavlja na tržište.

Uz članak 31.

Propisuje izuzetke za stavljanje na tržište sjemena koje znanstvene i znanstveno-nastavne ustanove primaju ili šalju za pokuse, za istraživanje, za selekciju, za postupak priznavanja, zaštite novih biljnih sorti, za potrebe banke biljnih gena i za mjere očuvanje genetske raznolikosti.

Uz članak 32.

Ovim člankom propisane su kategorije do kojih je dopušteno umnažati i stavljati na tržište sadni materijal.

Uz članak 33.

Propisani su uvjeti koje dobavljač mora ispunjavati da bi bio upisan u Upisnik dobavljača sadnog materijala kao i način brisanja dobavljača iz Upisnika trajno ili privremeno ako nadležna inspekcija u tijeku nadzora nad radom dobavljača utvrdi da nije udovoljeno uvjetima iz ovog članka.

Uz članak 34.

Ova odredba govori o mogućnosti proizvodnje sadnog materijala za inozemnog naručitelja na temelju suglasnosti ministra.

Uz članak 35.

Ako dobavljač sadni materijal različitog porijekla stavi zajedno ili se on pomiješa tijekom pakiranja, skladištenja, transporta ili prilikom isporuke mora bilježiti sastav partije i porijeklo njezinih sastavnih dijelova.

Uz članke 36. i 37.

Definirana je kvaliteta sadnog materijala i uvjeti pod kojima se sadni materijal stavlja na tržište kao i iznimke predviđene u slučaju poteškoća u opskrbi sadnog materijala.

Uz članak 38.

Ovom odredbom propisano je da analizu kvalitete sadnog materijala obavlja ovlaštenu laboratoriju, a nadzor nad radom laboratorija s pravom trajnog ili privremenog brisanja iz Upisnika laboratorija, provodi Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo.

Uz članak 39. i 40.

Ovim člankom propisano je da dobavljač sadnog materijala može obavljati nadzor nad proizvodnjom sadnog materijala kao nadzor pod stručnom kontrolom, a Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo obavlja stručni nadzor nad proizvodnjom sadnog materijala.

Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo na temelju dobavljačeve prijave provodi stručni nadzor nad proizvodnjom sadnog materijala i na temelju pozitivnog nalaza izdaje uvjerenje o priznavanju sadnog materijala, a ako nadzor provodi dobavljač sadnog materijala on sam izdaje certifikat o podrijetlu, kvaliteti i autentičnosti sadnog materijala.

Uz članak 41.

U ovom članku propisuju se postupci sa sadnim materijalom i sankcije prema dobavljaču ako se tijekom kontrola od strane inspekcije, i Zavoda kad utvrdi da sadni materijal ne udovoljava uvjetima iz ovog Zakona.

Uz članak 42.

Ovim člankom se uređuje se uvjeti za izdavanje certifikata o sadnom materijalu, način vođenja evidencija, te izvješće o vrstama i količini prodanog i neprodanog sadnog materijala te o neiskorištenim certifikatima na pakiraju izdanim od Zavoda.

Uz članak 43.

Propisani su uvjeti pakiranja, plombiranja i označavanja sadnog materijala koji se stavlja na tržište kao i izuzeci u slučaju prodaje sadnog materijala na malo ili neprofesionalnom krajnjem korisniku.

Uz članak 44.

Ovim člankom definira se pojam lokalne cirkulacije i malih proizvođača te njihova prava u odnosu na proizvodnju i trženje sadnog materijala.

Uz članak 45.

Ovim člankom propisuju se uvjeti za stavljanje sadnog materijala na tržište

Uz članak 46.

Ovim člankom uređuje se uvjeti u odnosu na trgovinu sadnog materijala, obaveze u odnosu na zaposlenika i njegovu stručnu spremu, te uvjeti za trženje sadnim materijalom na veliko i malo

Uz članak 47.

Ovim člankom propisuju se uvjeti za uvoz sadnog materijala, a kao temeljni uvjet uvodi se istovjetnost stranog sadnog materijala sa uvjetima ovoga zakona.

Uz članak 48.

Ovim člankom uređuje se da je za kvalitetu sadnog materijala odgovoran onaj koji ga stavlja na tržište.

Uz članak 49.

Ovim člankom uređuju se iznimke u odnosu na uvjete za uvoz sadnog materijala.

Uz članke 50. i 51.

Proizvoditi, prijaviti za stručni nadzor te uvoziti i/ili staviti na tržište mogu se samo sorte poljoprivrednog reprodukcijskog materijala koje su prošle postupak priznavanja i upisane su u Sortnu listu Republike Hrvatske. U skladu s tim i sorte koje se nalaze na zajedničkoj Sortnoj listi Zajednice ili Sortnoj listi jedne od država članica danom stupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji smatrat će se upisanima na Sortnu listu Republike Hrvatske.

Izuzetke od obaveze upisa u Sortnu listu Republike Hrvatske podzakonskim aktima, . propisat će ministar.

Ujedno člankom 51. uređuju se i uvjeti za upis sorte u sortnu listu

Uz članke 52. i 53.

Propisuju postupak podnošenja zahtjeva za priznavanje sorti.

Uz članke 54. i 55.

Ovi članci propisuju ocjenu zahtjeve u pogledu ukupne dokumentacije i poseban postupak provjere predloženog imena sorte prije priznavanja sorte.

Uz članke 56. i 57.

Ispitivanje sorte provodi se u pokusnom polju i laboratoriju pa je podnositelj zahtjeva za priznavanje sorte dužan pravovremeno dostaviti zavodu propisanu količinu reprodukcijskog materijala dovoljnu za postupak priznavanja.

Uz članke 58.

Nakon ispitivanja u polju i laboratoriju, statističke analize podataka dobivenih ispitivanjem te ocjene povjerenstva da je udovoljeno uvjetima za priznavanje sorta se priznaje.

Uz članak 59.

Ovim člankom uređuje se temeljni uvjeti i ispitivanja za priznavanje sorte, te izuzeća za pojedine biljne vrste u odnosu na neka ispitivanja. Nakon ispitivanja i obrade podataka na osnovi pozitivne ocjene povjerenstva Zavod donosi rješenje o upisu sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske.

Uz članke 60.

Uređuju se uvjeti za priznavanje zatečenih domaćih, udomaćenih i ostalih interesantnih sorata.

Uz članke 61., 62., 63., 64. i 65.

Ovim člancima propisani su uvjeti pod kojima se sorta briše iz Sortne liste Republike Hrvatske.

Uz članak 66.

Propisani su uvjeti i postupak za obnavljanjem upisa sorte u Sortnu listu Republike Hrvatske.

Uz članak 67.

Ovaj članak propisuje da Zavod objavljuje i ažurira sortnu listu te da vode dosje sorti.

Uz članak 68.

Ovaj članak regulira pitanje Nacionalne sorte liste odnosno sorti poljoprivrednog bilja koje se može proizvoditi, prijaviti za stručni nadzor i staviti na tržište Republike Hrvatske od primjene ovoga Zakona.

Uz članak 69.

Regulirano je pitanje upisa sorti određenih vrsta poljoprivrednog bilja, važnih za proizvodnju u Republici Hrvatskoj u Preporučenu sortnu listu.

Uz članke 70. i 71.

Uređuje se pitanje održivača sorte koji je obavezan održavati sortu dok god je sorta upisana na Sortnu listu te dostaviti zavodima reprezentativni uzorak priznate sorte.

Uz članak 72. i 73.

Ovi članci propisuju postupak kontrole poljoprivrednog reprodukcijanskog materijala pri uvozu koju obavlja fitosanitarna inspekcija na graničnom prijelazu, i uvjete u pogledu količina poljoprivrednog reprodukcijanskog materijala kojeg mogu unositi građani preko granice, a da ne podliježe fitosanitarnom nadzoru.

Uz članak 74. i 75.

Ovaj člancima propisuje se troškovi postupka priznavanja, nadzora nad proizvodnjom i utvrđivanja kvalitete sjemena i sadnog materijala te kontrole uvoznih pošiljaka sjemena

Uz članke 76., 77., 78. i 79.

Ovim člancima propisani su uvjeti za obavljanje poslova iz djelokruga poljoprivredne inspekcije kao i ostalih inspekcija nadležnih po ovom Zakonu.

Uz članak 80.

Podrobno su opisani poslovi koje obavlja poljoprivredna i fitosanitarna inspekcija tijekom inspekcijskog nadzora.

Uz članak 81.

Ovim člankom propisana je dužnost da osobe koje podliježu nadzoru poljoprivrednog inspektora da osiguraju uvjete za nesmetani rad inspektora.

Uz članke 82., 83., 84. i 85.

Ovim člancima propisano je ovlaštenje poljoprivrednog inspektora za donošenje rješenja po ovom Zakonu, mogućnost ulaganja žalbe prema ZUP-u, kao i mogućnost zatvaranja objekta u kojem se obavlja djelatnost.

Uz članke 86., 87. i 88.

Ovim člancima propisano je da u provođenju inspekcijskog nadzora inspektor može uzeti određeni broj uzoraka i dostaviti ih na analizu ovlaštenom laboratoriju.

Uz članak 89.

Ovim člankom propisan je postupak po žalbi na upravni akt.

Uz članke 90. i 91.

Ovi članci predviđaju izvršenje rješenja neposrednom prinudom bez prethodne primjene prisilnih mjera.

Uz članke 92., 93., 94., 95. i 96.

Propisane su kaznene odredbe odnosno kazne za pravne i fizičke osobe kojima se u prekršajnom postupku dokaže krivnja.

Uz članak 97.

Ovim člankom uređuje se pitanje davanja prava trženja na području Republike Hrvatske poljoprivrednom reprodukcijom materijalu i dobavljačima podrijetlom iz Zajednice, pitanje slobodnog kretanja roba iz zemlja članica Europske unije, a sve ostale zemlje smatraju se trećim zemljama, uređuje se da sorte koje su upisane u Zajedničku sortnu listu Zajednice smatraju se upisanim u Sortnu listu Republike Hrvatske i imaju pravo proizvodnje i trženje na tržištu Republike Hrvatske, priznaje se da prijavi za upis sorte mogu obaviti sve fizičke i

pravne osobe koje imaju prebivalište ili sjedište u EU, i priznaje se održivaču da je upisan u Upisnik održivača iz ovoga Zakona ako je registriran za to kod ovlaštenog tijela u bilo kojoj zemlji članici Zajednice

Uz članka 98.

Ovim člankom uređuje se pitanje prestanka primjene određenih odredbi Zakona nakon stupanja u EU

Uz članka 99.

Ovim člankom uređuje se da će određene odredbe Zakona nakon ulaska u EU primjenjivati uz prethodnu suglasnost EU

Uz članka 100.

Ovim člankom uređuje se da će određene odredbe neće primjenjivati nakon ulaska u EU

Uz članka 101.

Ovim člankom uređuje se pitanje prijenosa informacija nadležnim tijelima EU nakon stupanja, te pitanje provođenja komparativnih ispitivanja na razini Zajednice

Uz članka 102.

Ovim člankom uređuje se prijelazno razdoblje od jedne godine nakon primjene novoga Zakona i ponovnog ovlašćivanja dobavljača, laboratorija, uzorkivača i dr.

Uz članka 103.

Ovim člankom uređuje se do kada se na tržištu može nalaziti materijal koji je proizveden po uvjetima iz prijašnjeg zakona.

Uz članka 104.

Ovim člankom uređuje se prijelazno razdoblje od jedne godine nakon primjene novoga Zakona u pogledu do sada priznatih sorti kao i prava na upis onih sorti koje su priznate prema odredbama ovoga Zakona.

Uz članka 105.

Ovim člankom uređuje se pitanje prijelaza na novi Zakon i nastavka postupka priznavanja sorti

Uz članka 106.

Ovim člankom uređuje se pitanje vremena za donošenje novih podzakonskih akata.

Uz članka 107.

Ovim člankom uređuje se pitanje nastavka prekršajnih postupaka.

Uz članka 108.

Ovim člankom uređuje se da do primjene ovoga Zakona na snazi ostaju odredbe dosadašnjeg Zakona.

Uz članka 109.

Ovim člankom uređuje se vrijeme stupanja na snagu i primjene ovoga Zakona